

BRASSÓI LAPOK

SZERKESZTŐSÉG ES NYOMDA: KAPU-U. 64-66
KIADÓHIVATAL: FERDINAND KIRÁLY (VOLT REZSŐ) KÖRUT 6

POLITIKAI NAPILAP

TELEFONSZÁMOK: SZERKESZTŐSÉG 1-77,
KIADÓHIVATAL 82, NYOMDA 6-77 SZÁM

ELŐFIZETÉSI DIJAK BRASSÓBAN:
Egy óra 90 lej, negyedévre 240 lej, félévre 460 lej,
egy évre 800 lej és havonta 15 lej kézbesítési díj.

FŐSZERKESZTŐ
SZELE BÉLA dr.

ELŐFIZETÉSI DIJAK VIDEKRE:
Egy óra 100, 1/4 évre 270, 1/2 évre 520, 1 évre 1000 lej
Külföldre: 1/4 évre 420, 1/2 évre 820, 1 évre 1600 lej

Szerda, 1927 november 16

Manoilescu felmentették

Éjjel két óraker hirdette ki az ítéletet a hadbírótság

„Ha lecsuknak és el kell tünnyöm, kívánom, hogy fiam egy jobb, boldogabb Romániában éljen, mint én”

A tárgyalóterem közönsége óriási lelkesedéssel fogadta a felmentő ítéletet

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósító-jától.) A bukaresti második hadtest hadbírótsága tegnap délután folytatta a Manoilescu-ügy tárgyalását. A védők egymásután mondták el védőbeszédeiket. Az első védő Poconar volt, aki csodálatát fejezte ki Manoilescu magatartása felett, s felmentését kéri. Tasca professzor a katonai büntetőtörvénykönyv paragrafusait fejtegette, s hangoztatta, hogy a főügyész vádjai nem állanak meg, mert Manoilescu képtelen büntény elkövetésére.

Pop Valér dr. hangoztatja, hogy ő nem politikai elvtársa Manoilescunak, de nagy rabcsüli. Felmentését kívánja.

Teodorescu Anibal bejelenti, hogy nem foglalkozik a bűnügy politikai, hanem kizárólag jogi részével. Majd hangoztatja, hogy a Manoilescu-pernek egyéb célja nincs, mint az, hogy azzal el akarják terelni a figyelmet az ország sulyos helyzetéről. Valakinek okvetlenül érdeke volt, hogy Manoilescu a vádlottak padjára kerüljön, s felolvassa az Universul és egy külföldi lap cikkét, amelyekből okvetlenül lehet erre következtetni.

Az elnök ezután tíz percre felfüggeszti az ülést.

Szünet után Oteteleaneanu védő kifogásolja, hogy egyes tanuk, mint Stirbey herceg és Bratianu Jonel levél útján tanuskodtak. Majd Averescu tábornok beszédét analizálja, s igyekszik megdönteni a vádirat állításait.

Mihalache beszéde

Mihalache, mint védő szólal fel ezután. Nem vagyok jogász, jogi beszédet nem mond, meg eddig nem védett senkit. Manoilescu hű állampolgára honának, s neki kötelességét kellett teljesíteni. Mi a bűne Manoilescunak? Az, hogy Párisban volt és beszélt a volt trónörökösrel. Csakhogy vannak mások is, akik Párisban voltak és beszéltek vele, ezeket is ide kellett volna hozni. Beszél a törvényes rendről, s hangoztatja, hogy Manoilescu nem fenyegette akciójával a törvényes dinasztikus rendet. Itt most egyetlen ember áll egymagában az egész ország hatalmasaival szemben, de az az ember, aki az egész ország közvéleménye szerint ártatlan.

Újból beszél az ügyész

Itt újból félbeszakítják az ülést, s este tíz óraker folytatják. Carapancea főügyész szólalt fel, hangoztatta, hogy most már megvitatták minden oldalról a kérdést, nem zavarta meg a munkájukat, de most válaszolni fog mindannyinak. Először Averescunak akar válaszolni, s elkezdte felolvasni a tábornoknak a parlamentben ez év február harmadikán elmondott beszédét. Ave-

rescu tiltakozik a beszéd felolvasása ellen, mert az nem tartozik a tárgyhoz, mire az elnök betiltja a beszéd további ismertetését.

Carapancea ezután egymásután válaszol Pop Valér és Oteteleaneanu védőbeszédeire.

Perieteanu védő szerint a vádirat teljesen téves, állításai gyermekesek. Manoilescu egyetlen bűne az, hogy leveleket hozott Párisból. Bizonyítékok bűnösségére nincsenek, a tanuk mindannyian vádlott mellett vallottak. Az ítéletet három tényre akarják alapítani: először szándékait a nála talált emlékiratokból akarják megállapítani, másodsor, mert ujságot akart alapítani. Robespierre, sőt XI. Lajos sem merték vádasko-

dásaikba 'n ennyire menni. Harmadszor pedig Manoilescu egy külföldi lapban állítólag elhelyezett cikkéért vádolják, holott a cikk akkor jelent meg, amikor Manoilescu még nem volt Párisban.

Pompiliu Joanitescu védő kéri, hogy a vádlottra a katonai büntetőtörvénykönyv 136. szakaszát alkalmazzák, amelynek alapján csak felmentő ítélet hozható.

Carapancea főügyész ezzel szemben a 78 és 80. szakaszok alkalmazását kéri.

A tanács visszavonul, s azután az elnök kihirdeti a tanács határozatát, amely szerint a tanács 3:2 szavazataránnyal elvetette Joanitescu indítványát.

Manoilescu elmondja a záróbeszédet

Szünet után az elnök átadja a szót Manoilescunak, aki kijelenti, hogy kevés mondanivalója van azok után, amiket a védők már elmondottak. Az ügyész által felvetett vádagnak nincs komoly jogi alapjuk, s azok talán okra vannak alapítva. Ami a titkos irásokat illeti, az tisztán kíséret volt, mert hiszen Manoilescu nagyon jól tudta, hogy a titkos irású táviratok nem érkeznek pontosan rendeltetési helyükre.

A főügyész — mondotta Manoilescu — hasonlatot tett Sturdza és köztem. Vajjon a Sturdza tárgyaláson megjelentek volna-e az ország legelőkelőbb politikusai, úgy, ahogy itt megjelentek?

— Vessetek hörtönbe — kiáltott fel,
— ítéljete el, de ne inzultáljatok.

Vallomást tett ezután a felséges ház iránti hűségéről, s hangoztatta, hogyha szükség lenne, harcos lenne a csata mezején.

— Igazoljatok, egyedül állok. Megesküdtemek, hogy gyűlölet és elfogultság nélkül fogtok ítélkezni. Hiszem, hogy a felséges gyermeknek a nevében nem fogjátok

elítélni azt, aki annyira szereti hazáját. Kívánom, hogy az én példám javára és méltóságára szolgáljon az államférfiaknak, s

kívánom, hogyha lecsuknak és el kell tünnyöm, az én fiam egy jobb, boldogabb Romániában éljen, mint én.

Ezek voltak Manoilescu szívbemarkoló záróbeszédének utolsó szavai. Az egész tárgyalóterem mély meghatottság ült.

A vád kérdései

Éjjel tizenkét óra huszonöt perckor Vladescu a hadbírótság elnöke feltette a három vádkérdést.

1. Manoilescu Mihály vádlott bűnös-e a terhére rótt állam ellenes izgatás bűnében, amelyet azzal követett el, hogy 1927. márciusától október 24-ig azon dolgozott, hogy a nép fellázítása útján megváltoztassa a trónöröklés rendjét s annak végrehajtását a saját iniciatívájából megkezdte?

2. Bűnét ostromállapot alatt álló területen követte-e el?

3. Megérdemli-e enyhítő körülmények figyelembe vételét?

Kihirdetik a felmentő ítéletet

Másfél óra hosszat tartó tanácskozás után éjjel két óraker bevonul a bíróság, a padsorok zsufoltak, s óriási izgalom és érdeklődés üli meg a termet. A védők ap ad-sorokban szorosan sorakoznak egymásmellett, a terem zsufolt, a halotti esend várta az elnök szavait.

Vladescu, a hadbírótság elnöke halk hangon kezd az ítélet felolvasásába, amely szerint

a hadbírótság a feltett vádkérdések közül az elsőre 3 szavazattal 2 ellené-

ben nemmei felett, s ezzel a hadbíró-ság kimondotta Manoilescu Mihály vádlott felmentését.

Az ítélet kihirdetése nyomán leirhatatlan lelkesedés tört ki a tárgyalóteremben. A védőket és a jelenlevő újságírókat elragadta a lelkesedés, a teremben, ahol kipirult arcú emberek voltak, hangosan kiáltották:

— Eljen a hadbírótság! Eljen a független igazságszolgáltatás!

Manoilescu természetesen azonnal szabaddábra engedték.

Mai számunk 12 oldal

Budapest is megalakult a „Helikon“

Székhely kiállítás a Nemzeti Szalonban

BUDAPEST. (A Brassói Lapok munkatársától.) Néhány héttel ezelőtt elsőnek a Brassói Lapok közölte, hogy a Budapesti élő erdélyi színészek, írók, újságírók akciót indítottak az erdélyi irodalom és művészetek népszerűsítésére.

A Brassói Lapok munkatársa beszélgetett a mozgalom budapesti megindítóival, akik lapunk számára a következő érdekes nyilatkozatot tették:

— Irodalmunk és művészetünk piacai, tehát a könyvesboltok, koncerttermek, színházak, kiállítási helyek a békeszerződések óta magukra hagyták az utódállamok területein élő magyar írókat, művészeket.

— Ezt a magyar irodalomra, művészetre káros folyamatot akarja megállítani egyrészt az a vállalkozó csoport, amely

az Erdélyi Helikon nyomán szintén Helikon néven alakult meg.

másrészt pedig az utódállamok területén élő magyar írók és művészek részére tagdíj érvényesülési tért akarnak nyújtani azzal, hogy Budapest is szóhoz juttatják őket.

— Ezért a Helikon első sorban a budapesti Vigadó nagytermében decemberben megkezdődő előadás sorozatban mutatja be Erdély, Szlovénia és Jugoszlávia területén élő fiatal, tehetséges írók műveit, a Kamara színházban pedig ugyancsak az utódállamok területein élő írók darabjait fogják bemutatni. Ezután a Helikon pompás könyvsorozat kiadásával folytatja megkezdett működését s az első kötetekben Mécs László, Schalkházy Sára, Makkai Sándor, P. Gulácsy Irén, B. Molnár Mária, (Erdély), továbbá a Pesten élő erdélyiek közül P. Ábrahám Ernő, Gáspár Jenő, Nyáry Andor, Radnay Oszkár és Vécsi Leó egy-egy könyve fog megjelenni.

— A tárlatok sorát első sorban is az erdélyi művészek anyagából való székhely kiállítás

nyitja meg, amelyet a Nemzeti Szalonban rendeznek. A Helikon irodája VIII. Baross-utca 43. IV. em. 3. sz. alatt van s az erdélyi írók és művészek itt minden felvilágosítást megkaphatnak.

Csittitó csókjaival oltotta gyermekeibe a veszedelem csiráit

Egy selymesilosvai család megrendítő tragédiája

SZILAGYSOMLYÓ. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Szilagysomlyó közelében, Selymesilosva községben történt az alábbi megrendítő eset, ami a tudatlanságában is nagy és szent anyai szeretetből és a rosszakaratu véletlen kegyetlen játékából fonódott össze egy kis család fájdalmas tragédiájává. A három kis gyermekével özvegyi sorban maradt anya csittitó, vigasztaló csókjaival oltotta apró gyerekeibe a legrettebb esebb betegség: a veszedelem mérges csiráit.

Demjén Bálintné selymesilosvai lakos csak nemrégiben maradt özvegyen s három kisgyermekével. A könyörtelen élet arra sem engedett időt neki, hogy a férje utáni bánat megüljön s lassan lecsendesedjék benne. Küzdenie kellett három gyermekéért s kicsorduló anyai szeretetének akkorának kellett lennie, hogy szoknyájába kapaszkodó apró gyermekei ne érezzék az apa hiányát. Mellettük akart lenni mindig s a három gyermek ott lábatlankodott körülötte, ha a mezőn dolgozott, vagy ha otthon az udvaron készítette elő a sarkukban járó tél veszedelmei előli menekülést: a meleg otthont.

Igy volt pár nappal ezelőtt is. Gyermekai körülötte voltak s mindennapi gondjához váratlanul új gond csatlakozott: a szelíd háziorvos kutya beteg lett, barátságatlan, szeméi vérmes kinnal forognak üregükben s a szája habzik.

Özvegy Demjén Bálintné szeretetéből a hűségesebb háziállatnak is kellett jutnia.

— Valami rossz ember megéltette szegény állatot — gondolta s édes tejjel közeledett feléje, hogy a fájdalom enyhítsen. A kutya azonban már nem ismerte meg gondoskodó asszonyát. Fekete szájával vicsorgott s a megremült asszony riadt mozdulattal hátrította a háta mögé gyermekeit. A következő pillanatban a kutya már megfeszült a láncán s habzó szája véres sebeket ejtett asszonya testén. Demjén Simonné fájdalomtól eltorzult arccal menekült a dühödt eből, de mindjárt megfeszült a traga fájdalomról, amikor tekintete a gyermekeire esett. A három apróság riadt sírással kapaszkodott a szoknyájába s remélték, akkor volt, hogy az édesanyából kicsordult a csittitó vigasztalás:

— Ne sirjatok lelkeim — csókoltatta sorba őket — majd megverjük a rossz kutyát.

A zokogó apróságok le is csendesedtek és az anya is bekötözhette sebeit. Másnap azonban bizonyossá vált, hogy a kutya megveszett és a doktor sürgősen Kolozsvárra utalta az anyát és vele a három gyermeket is, akik a csittitó anyai csókkal magukba fogadták a veszedelmes kór csiráit.

A politikai helyzet a rendtörvény megszavazása után

Meghiúsult az ellenzéki blokk Averescu kétszínű magatartásán — Az ellenzéki tömegek a passzivitás útján

BUKAREST. (A Brassói Lapok munkatársától.) A sajtó és a politikai körök egyaránt leszögezik, hogy vasárnap dél óta, mikor a parlament két háza megszavazta a rendtörvényt, teljességgel megváltozott az ország közjogi helyzete: a kivételes állapotok korát éljük. Lényegében a közjogi helyzetet cseppet sem változtatta meg az igazságügyminiszter új alkotása: a kormány korlátlanul és felelősségmentesen dogozott eddig s ugyanígy dolgozik majd a jövőben is.

S hogy a helyzet vasárnap dél óta mégis kivételes, annak az az oka, hogy az ellenzék nevében Maniu Gyula a szavazást megelőzőleg leszögezte, hogy a nemzetiparasztpárt az új törvényt sohasem fogja respektálni. A tényleges kivételesség tehát akkor született meg, mikor

Maniu, aki ebben az országban valóban egyedül jelenti a tömegakaratot, odaadta a keztyűt Bratianunak, aki viszont a tiszta, nyers, autokratikus uralmat szimbolizálja.

Az ellenzék eddig küzdött és harcolt a kormány alkotásai ellen, ezentúl nem ismeri el őket. S kétséges, hogy ez a passzivitás nem lesz-e súlyosabb fegyver, mint az az aktivitás, melyet fel sem vettek Bratianuék.

Kivételes a helyzet, mert a politikai feudalizmus csap össze a tömegek demokratikus felszabadulásának kísérleteivel. Egy történelmi változás játszódik itt le, melyhez Románia túlkészen jutott el. S min a nyugati államok hasonló korszaka mindenütt a liberális próbálkozások győelmét eredményezte, itt erősen bizonytalan, ki viszi el a pálmát. Mert 50—80 évvel ezelőtt az egész világpolitika egy balfélé való eltolódás jegyében állott: a külpolitikai vonatkozások eldöntötték a belső harcok sorsát is. Ma a nemzetközi hatások korántsem kedvezőek ellenzéki szempontból s nincs kizárva, hogy Maniu és Bratianu harca végül odavezet, hogy a kormány uniformizálja a gondolatot, megöli az ellenzékét, kisajátítja a szellemi és anyagi termelést minden erőit s végül Mussolini példájára megalapítja a pártparlamentet, melynek csak azok lehetnek tag-

Arczbörkiütések

A Kadum-kenőcs a bőr minden irritációját vagy daganatát enyhíti és gyógyítja és rendes álmot biztosít azoknak, akik évek óta borbajban szenvednek. Sok szenvedést kikerülünk, ha idejében használjuk a Kadum-kenőcsöt ekzema, bőrkiütések, viszketegség, genyedő sebek, himlő, orbáncz, var, furunkulózis ellen.

jai, akik felmutatják a liberális szervezetek tagsági igazolványát.

Ha pedig nem ez lesz az út, akkor Maniu lassanként felnyomul az ő robusztus tömegeivel és megszabja a legközelebbi évtizedek Romániájának politikáját.

Még nincs ellenzéki blokk

Röviden megemlékeztünk arról, hogy tegnap délután a fővárosban az a hír terjedt el, hogy az ellenzéki pártok blokki létrejött. E blokknak a megalakítását különösen Jorga professzor szorgalmazta, aki tegnapelőtt egyforma tartalmu levelet írt úgy Maniunak, mint Averescu tábornoknak. Jorga hangsúlyozta, hogy nincsen egyébről szó, mint az oppozíciós pártoknak egy időleges csoportosításáról, melynek célja a kormány eltávolítása.

A rendtörvény keltette hangulat igen kedvező volt az ellenzéki szövetség megalakulására s tegnap délből már úgy látszott, hogy az alakulat létre is jön. Az utolsó pillanatban azonban Averescu tábornok, aki még a bukaresti politikai arénán is a leg-skrupulustalanabb szélkakas, felborította a megegyezés lehetőségét. Ugyanis Maniu Gyula közölte Jorgával, hogy a blokkban való részvételt csak abban az esetben vállalja, ha az egyes pártok írásban is kötelezettséget vállalnak a pártközi egyezmény betartására. Jorga Maniu feltételét közölte Averescuval, aki azonban kijelentette, hogy írásos garanciát nem hajlandó nyújtani.

A politikai sajtó egyöntetűen vonja le ebből a tényből azt a következtetést, hogy a miniszterelnök és a tábornok között már ismét megegyezés van.

A nemzetiparasztpárt tehát ismét szövetségesek nélkül maradt és egyedül folytatja a harcot a kormány ellen. Jellemző, hogy a pártvezetőség vasárnap délután olyan határozatot hoztak, hogy a gyulafehérvári gyűlést — elhalasztják. Tehát nem azzal indokolják az elmaradást a közvélemény előtt, hogy a kormány betiltotta a kongresszust, hanem az önkéntes elhalasztással. A párt tehát hivatalosan nem veszi tudomásul a kormány intézkedését, melyet teljesen törvénytelennek ítélt.

Egyebekben a párt november 20-án végrehajtóbizottsági ülést tart. Bukarestben, mely manifesztaumot akar szövegezni a kormány ellen.

Politikai körökben egyébként még mindig élénken kommentálják a gyulafehérvári gyűlés betiltását. Ellenzéki körökben nagy felháborodással ítélik meg a kormánynak ezt a kíméletlen gesztusát, melyet annál jogtalanabbnak mondanak, mivel Maniu személyesen garantálta, hogy a közgyűlés rendben fog lefolyni.

Beavatott helyről nyert értesülésünk szerint a kormány nem azért akadályozta meg a kongresszus megtartását, mintha tényleg attól félt volna, hogy a közrendet bármiféle veszély is fenyegeti, hanem azért, mert a nemzetiparasztpárt vezetősége a gyűlés végeztével 1500 tagú küldöttséget akart felmeneszteni a régenstanács elé, hogy ez a monstrumdelegáció tiltakozzék a liberális kormány önkénypolitikája ellen. Ettől a küldöttségtől, melynek felszólalása nem maradhatott volna visszhang nélkül, félt Bratianu.

Az ellenzéki sajtó leszögezi azt, hogy a kormány a betiltással még nincsen túl a veszélyen. Ugyanis a rendtörvény lesz az igazi erőpróba. Ha az ellenzék tényleg nem respektálja majd az új törvényt, a kormány vagy abba a helyzetbe kerül, hogy ezernyi kellemetlen és botrányos pert indít meg, vagy pedig kénytelen lesz maghajolni és ebben az esetben nevetségessé válik.

Eltemették Szomaházy Istvánt. Budapestről jelentik: Tegnap délből nagy részvétel temeték el Szomaházy Istvánt a rákoskeresztúri zsidó temetőben. Fischer főrabbi mondott halotti beszédet Kárpáthy Aurél, Harsányi Zsolt, Pásztor Árpád az írók és jóbarnátok nevében bucsuztatták el.

Események a világ minden tájáról

Alj him és Capablanca huszonnyolcadik játszmáját ma folyatták. Negyvenharmadik lépés után remi. Ugylátszik, a két bajnok beleöregszik ebbe a küzdelembe.

Kínában még mindig véres harcok dúlnak. Sanghaiból jelentik: A nankingi csapatok bevetik Hankaut. A kínai negyed lámpokban áll. A városban gyilkolnak, fosztogatnak. A városvédő Pang tábornok csapatai és a lakosság fejvesztetten menekülnek.

Ujabb lázadások Dél-Amerikában. Buenos-Airesből jelentik: Kolumbia köztársaság két államában Barranquillában és Buenavirában a kormány ellen kitört a lázadás. A kormány csapatai azonban levertek a fölkeltőket, akik ötszáz halottat és sok számú sebesülteket hagyva a csatatéren, elmenekültek. Bolívia és Brazília határán azonban újból összegyűlekeztek.

Véres szerelmi dráma egy újpesti nyomortanyán. Újpestről jelenti tudós tónk: Kispesten a Jókai-uton egyetlen kis szobában lakott Grünwald József féllábu hadirokkant, feleségével és három fiával. A szobában még három albérló is lakott, akik közül az egyik, László István gyári munkás, udvarolt a harmincnégy éves Grünwaldnének. A rokkant férj tehetetlenül nézte felesége viszonyát, nem tudott tenni semmit annak megakadályozására. Az utóbbi időben László István féltehenykedni kezdett az asszonyra, mert azt hitte, hogy megcsalja őt egy másik albérlóval. Tegnap éjjel részegen állított haza László István a Jókai-úti nyomortanyára. Késsel rárohant az alvó nőre s háromszor mellbe szúrta. Grünwaldné azonnal meghalt, a gyilkos pedig nyugodtan befeküdt a házaspár ágyába. Mikor a rendőrség felrázta mély álmából, semmire sem enlékezett. Letartóztatták.

Rádió a magyarországi vonatokon. A máv miskolci üzletvezetősége azzal a tervvel foglalkozik, hogy rövidesen rádió készülékekkel szerelje fel a Budapest-Miskolc-i gyorsvonatok első és második osztályát.

Halálra ítélték Kemál elnök merényletét. Konstantinápolyból jelentik: A törvényszék halálra ítélte Hadzai Sani bandavezér három banditáját, akik merényletet terveztek Kemál köztársasági elnök ellen. A negyedik banditát életfogytiglani főtörtőre ítélték.

Lédererné perének újra felvételét kéri. Budapesti hír szerint a rablógyilkosság miatt kivégezt Léderer Gusztáv csendőrfőhadnagy, felesége a marianosztrai fegyházából perének újrafelvételét kéri. Állítólag olyan ismeretlen adatokat akar felszínre hozni melyeket férje életében, amíg élt, elhallgatott.

Legett egy felhőkarcoló szálloda Chicagóban. Borzalmas tűz pusztította el Chicagó egyik legnagyobb szállodáját. A felhőkarcolóban a liftek és hirtelen mind lángra lobbantak, úgy, hogy a szállodai lakók kifesztett ponyvákra ugráltak ki. Nyolcan mégis bent égetek a szállodában, amely teljesen elhamvadt.

Merényletet követtek el a volt mexikói elnök ellen. Abregon volt elnök, jelenleg tábornok autójára, amikor egy blikvadászra indult, két bombát vetettek. Az autó üvegje megsebesítette a volt elnök homlokát. A támadók közül kettőt revolverrel megsebesítettek, a harmadikat elfogták.

Óriási havazás Salzburghan. Innsbruckkal megszakadt a telefon forgalom. Klagenfurt környékén a hóréteg egy méter magas.

A hinduk és muzulmánok is verekednek. Delhiben a hindu muzulmánok összeütköztek a budhista hindukkal, mert azok állítólag megölték egy vallásos muzulmán. Az összeütközés során egy hindut megölték, harmincat megsebesítettek. Végül a boltokat is kifosztották.

Lindbergh új repülőrekordot állított fel. Lindbergh kapitány, az Ocean repülés első hőse, Detroit és newyorki szakaszon két óra negyvenöt perc alatt új repülőrekordot állított fel.

Adesgo

45 és 48 védjegyű

a legjobb és a legtartósabban mosható

Tisztaselyem harisnya

A szervezett munkásság a nemzeti parasztpárttól várja a közszabadság uralmát

Követeléseiket a párhoz intézett memorandumba foglalták

NAGYVÁRAD. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A nagyváradi szakszervezeti tanács figyelemreméltó memorandumot intézett a nemzeti parasztpárt elnökségéhez. Hivatkozik elsősorban arra, hogy az ország több millió munkásának egyetlen képviselője sincs a parlamentben, gyűléseket egyáltalán nem tarthatnak, újságikat betiltották. Ily körülmények közt a munkásság a nemzeti parasztpártban látja azt az erős parlamenti ellenzékét, mely az ország ipari fejlődésének politikailag szabad útját történelmi hivatásánál fogva megteremteni hivatott. Az ország ipari és kereskedelmi életének züllöttsége, gazdasági leromlása és közéleti súlyedtsége mindenki előtt megérthető, aki tudja, hogy az ország kormányzása, közigazgatása komolyabb ellenőrzés nélkül történik. Egy igen kicsiny reakciós réteg a kegyencek és a

kegyencek kegyenceinek segítségével viszi az ország ügyeit. A munkásság, ugymond, a legszélesebb körű ellenőrzést kívánja és ehhez képest követeli:

- 1) az ostromállapot megszüntetését,
- 2) az egyesülési, gyülekezési, szervezkedési szabadság teljes visszaállítását,
- 3) a cenzura megszüntetését, a sajtószabadság teljes visszaállítását,
- 4) az általános politikai és katonai amnesztiát,
- 5) az esküdtbírói itélkezést politikai vétségekben,
- 6) a munkás betegsegélyző s biztosító pénztárak önkormányzatának visszaállítását és a kötelező munkásbiztosítás kiterjesztését az összes dolgozó rétegekre,
- 7) a közmunkák sürgős megkezdését a munkanélküliség leküzdésére.

A Blumenstein-ügy francia szereplői

Reynald szenátor megtagadja volt barátját, a nyugalmazott perzsa konzult

PARIS. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A Blumenstein ügy egyre jobban kavardik és napról-napra újabb francia személyiségek keverednek bele, amí a külföldi sajtó különféle kommentálására ad alkalmat. Tény az, hogy Blumenstein összes segítőitársai, a szélhámos Tovbin-fivérek kivéve, franciák közül kerülnek ki s nem egy közülük magasrangú személyiség, akihez eddig ilyen sötét ügyek árnyéka sem férhetett. A letartóztatott Tallois-testvérek vallomása nyújtott alapot a nyugalmazott perzsa konzul letartóztatására. Pierre le Caset aztán magával vonta a bűnügybe a tekintélyes Reynald szenátort is, a trianoni szerződés elődját. A szenátor már megfordult a rendőrségen kihallgatása három egész óráig tartott, de azután eleresztették. Reynald most nyilatkozik s azt mondja, hogy a volt konzullal csak laza baráti összeköttetésben volt. A rendőrség azonban tudja, hogy jogtanácsosa volt le Caset-nek s így okvetlenül tudomással bírt a nem egészen tiszta üzletről.

Ezen a vonalon aztán a rendőrség újabb letartóztatásig jutott. Tegnap délután előállította Boyenwal bankárt, akitől bebizonyosodott, hogy segített a hamis bélyegzésű papirosok értékesítésében.

A francia letartóztatottak száma újból szaporodott, de a német sajtó bejósolja, hogy ezzel még nem fejeződött be. Sajnákozik, hogy ebbe a sötét ügybe előkelő francia személyiségek keveredtek bele de követeli, hogy könyörtelen szigorral vezessék tovább a vizsgálatot.

Blumenstein és a Fallois-fivérek már védőügyvédről is gondoskodtak. Blumensteinnek Henri Robert lesz a védője, a

francia ügyvédi kamara elnöke, akit egész Franciaország legjobb ügyvédjének tartanak. A Fallois-testvérek viszont Forrest kérték föl, aki nemrégiben Schwartzbart sikeres védelmével szerzett világhírt magának.

Egy román szenátor hamis képet adott Budapesten a romániai kisebbségek helyzetéről

BUDAPEST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Pompiliu Pizo román szenátor nyilatkozott az Esti Kurirnak és többek közt ezeket mondta:

— Nagy érdekünk, hogy a szomszédokkal, különösen Magyarországgal, a legjobb viszonyt tartsuk fenn és hogy a legszorosabb gazdasági összeköttetést építsük ki. Romániának és Magyarországnak rövidesen rá kell eszmélniök, hogy elhelyezkedésük és gazdasági berendezkedésük arra predesztinálja őket, hogy egymás felé keressék az orientációt. A kisebbségi kérdésről, az ismert liberális recipe szerint azt mondta Pompiliu Pizo, hogy Románia hat évig nem csinált kisebbségi politikát, de Romániában — mindennek teljes joga és szabadsága van. Lehetőség, hogy a magyarságnak az alsóbb tisztviselők eljárása miatt jogos panaszra van okuk (persze ezért senki sem felelős), azonban állítom, hogy a román kormányzati politika az erdélyi magyarságot teljesen egyenrangúnak tekintti.

Vajjon, hogy néznénk ki, ha nem tekintenének bennünket egyenrangúnak?

Brassóváros községi tanácsát nem lehet feloszlalni

A legfelsőbb közigazgatási tanács döntése

BUKAREST. (A Brassói Lapok munkatársától.) Politikai intrikák hatása alatt a nyáron a belügyminiszter vizsgálatot indított Brassó törvényhatósági város községi tanácsa ellen. A közvélemény tisztában volt azal, hogy ez az egész vizsgálat tulajdonképpen milyen forrásból táplálkozik és milyen célt szolgál és ezért fokozottabb érdeklődés kísérte a vizsgálat minden mozzanatát. Goma general-inspektor heteken át buvárkodott a brassói polgármesteri hivatalban és végül néhány észrevételben közölte eljárása eredményét a tanács tagjaival. A tanács minden észrevételre megtette tárgyilagos megjegyzéseit, mire aztán a belügyminiszter az egész vizsgálati aktát felterjesztette a legfelsőbb közigazgatási tanácshoz, mely a törvény értelmében hivatalban van a feloszlítás kérdésében döntő véleményt nyilvánítani. Közben a brassói tanács ellen tisztán faji gyűlölködésből agyarkodók a sovinszta sajtóban állandóan ontották koholt híreiket arra vonatkozólag, hogy a brassói községi tanácsot biztosan feloszlatták. Akadt olyan galádul ferdülő és hitványul rágalmozó hang is, mely a városi vagyion hűtlen kezelésének odiumát igyekezett hangulatkelésből a város mai vezetőségének nyakába rázni. A város vezetősége pedig higgadtan és a törvényben és igazságban bízva várta

a döntést és becsülettel végezte munkáját. Most, feltétlenül megbízható helyről vett értesülés szerint, megtörtént a döntés ebben a nagy érdeklődés központjában álló ügyben.

A legfőbb közigazgatási bizottság megállapította, hogy a Brassó törvényhatósági város községi tanácsa ellen felhozott okok egyike sem szolgálhat törvényes okul és alapul arra, hogy a tanács feloszlítása ki legyen mondható.

A legfőbb közigazgatási bizottság döntése már megérkezett a belügyminisztériumba, hol most ennek következtében természetesen nem mondhatják ki a tanács feloszlítását. Hir szerint az egész ügy egyszerűen irattárra kerül, mert illetékesek kijelentése szerint Brassó törvényhatósági város tanácsa ellen konkrét vád nem is volt emelve.

A legfelsőbb közigazgatási bizottság igazságos és törvényes állásfoglalása minden tisztességes és törvénytisztelő ember lelkét örömmel és megnyugvással tölti el, mert újabb biztosítékát látja annak, hogy egyenlítő és politikai elfogult hajszáknak nem érvényesülhetnek a köz rovására.

Irodalmi estély

Néhány szó az irodalmi partikularizmusról

BRASSO. (A Brassói Lapok munkatársától.) Benedek Elek irodalmi patronage-a alatt és a természet betöltő közönség örvéndesen élénk érdeklődése mellett őt erdélyi író felolvasó estét rendezett az aulában. A műsort Benedek Elek közvetlen hangú előjáró csevegése vezette be. Benedek Elek neve fogalom, nemcsak Erdélyben, hanem az egész magyar irodalomban, melynek lebélyegzett értékei közé tartozik a kitűnő író. A legközvetlenebbül kapcsolódik be Benedek a mai magyar lélekbe: a gyermekek, az ifjúság szíve révén: ő minden magyar gyermek rajongva szeretett Elek nagyapója, aki a Címborájával, ezzel a kitűnően szerkesztett magyar színvonalú ifjúsági folyóirattal megbecsülhetetlen kulturális feladatot teljesít: az Erdélyben lakó magyarság különösen hálás kell legyen Benedeknek ez irányú munkásságáért, mely rengeteg fáradsággal és áldozattal jár az íróra nézve, elvonva őt anyagi előnyöket is biztosító más irányú irodalmi tevékenységtől és amelynek jutalma csak az ideál szolgálatának tudata. Mikor a jószágos Jókai-arcu, ezüsthaju, karcu alakú, végtelenül szimpatikus megjelenésű író-doyen megjelent a pódiumon, a közönség szeretetének minden melegsége sugárzott feléje abból a lelkes fogadtatásból, amelyben része volt. Benedek kedvesen, élmesen mutatta be az estélyen közreműködő írókat, egy pár találó mondattal jellemzően mindegyiknek emberi és írói egyéniségét. Szó esett a csevegésben az erdélyi, sőt még a székely irodalomról és székely nyelvről is. Nem akarunk e referáda keretében irodalompolitikai fejtegetésekbe bocsátkozni, hiszen a mindnyájunk által szeretett és nagyrabecsült Benedek Elek pretenzió nélküli kis konferencia a semmi volt programja szerint, de mégis kifejezést adunk azon nézetünknek, hogy a partikularizmust nem tartjuk áldásosnak irodalmi-kulturális téren. A háboru előtt nem beszéltek erdélyi irodalomról. — Senkinek sem jutott volna eszébe Adyt, Kemény Zsigmondot, Gyulai Pált, Szász Károlyt erdélyi íróknak és költőknek mondani, más értelemben, mint földrajzában. Az a sajátos erdélyi lélek, mely ezeknek és sok más Erdélyből származó íróknak munkáiban lappangva él — nagyönis mikroszkopikus irodalompszichológiai vizsgálattal fedezhető fel csak — úgy gondoljuk. (A tárgykör semmit sem jelent és külön lapra tartoznak a dialektusban írott munkák.) De távolról sem olyan éles az erdélyi és a más vidékről való magyar szó munkáját egymástól elválasztó irodalmi-művészeti különbség, mint pl. az északnémet és délnémet írónál. (Hol vannak nálunk olyan etnikai lelki alapszövet különbségek, mint pl. Hebbel és Grillparzer, Kleist és Raimund, Liliencron és Hoffmann-

sthal, Storm és Keller stb. stb. között?) A világháboru utáni politikai változások nem idézhetek egy évtized alatt olyan változásokat elő ebben a tényállásban, mely az u. n. irodalmi transzilvánizmust megalapozhatná. A nyelv szelleméből nő ki minden irodalmi művészet. A közös magyar nyelv szelleméből virágzik a közös és általános magyar irodalom. Aki ezt a nyelvet mint művészt kezeli (akár Erdélyben, akár a Felvidéken, Jugoszláviában, Csehszlovákiában született vagy él —): magyar irodalmat csinál.

Egyébként a szombati irodalmi estélyen előadott művek sem győzték meg a mondottak ellenkezőjéről — nem éreztem ki belőlük semmi specifikusan erdélyit, bár erdélyi vagyok magam is. Ez a fentiek értelmében persze nem akar érzékelés lenni, hanem csak a nézetem példázása.

Farcádi Sándor, úgy gondoljuk, eddig az egyetlen magyar költő, akit Brassó adott az irodalomnak, két erősen összekovácsolt, szép vonalú szerkezettel épített, férfias érzéstől fűtött lírai versét olvasta fel, nagy sikerrel. Jobban olvasott, mint valaha, ha nem is előadóművész, a nemes verseknak költői értékeit értelmes és belülről jövő szavallással szépen érvényre juttatta. Kacsó Sándor, a kitűnő novellista, az Erdélyi Helikon díjának koszorusa, egy hangulatos, könnyes-mósolynu novelláját olvasta fel. Egy naiv és jószágos lelki tanárról szól a finoman elmondott karácsonyesti történet, mely a próza-poeta sok megnyerő vonásával és s. Nyilvános felolvasáson ugyan alkalmasabb egy drámaibb menetű elbeszélés — ha csak különös felolvasói kvalitások ragyogtatásáról nincs szó. — de Kacsó Sándor ezzel az érdekes írással is megnyerte a hallgatóság tetszését és meleg elismerését. — Szentimrei Jenő, mint költő, prózaíró és kritikus fejt ki sokoldalú, gazdag tehetségre valló irodalmi

Butorvásárlás bizalom dolga

Ha jó butort akar venni, ne sajnálja az utat MAROSVÁSÁRHELY-re és tekintse meg

Székely és Réti erdőlyrészi butorgyár ri

hatalmas raktárral.
Büsenderfer, Stingi, zongora és pianínó
Wirt, Hoffmann
gyárak képviselője. — Hitelképes egyéneknek kedvező fizetési feltételek.

működést. Három versét olvasta fel: az érdekes írássok, melyek a nálunk Walt Withman nyomán keletkezett verspróza formáját mutatják a költőnek, Nyári Délután Egerezen című, ismert verskötetének hangulatvilágából valók és az intellektuális és tisztán lírai elemek sajátos egymásbaszövésével és a gondolat pátozával fogják meg a hallgatót. A költőnek meleg sikere volt. Tamási Áron, az erős tehetségre valló, Lélekindulás című novellakötet írója. Aranyos tekergők című székely tárgyú és székelyes ízű humorral fűszerezett novelláját olvasta fel. — Két mesterlegény csínytevését, bosszúját a komisz mesterem, mondja el a novella, zamatot, valódi humorista-tehetséget mutató modorban. A közönség kitűnően mulatott a Tamási Áron felolvasásán, amely ha érhetőbb lett volna, még nagyobb hatást ért volna el. Egyáltalában ne felejtsék el a nyilvánosan előadók azt, — még ha szerzők is, és akkor még kevésbé, — hogy bizonyos mértékben mégis csak szükséges, hogy előadni, felolvasni tudjanak. Ha nincs született tehetségük erre, végezzenek technikai előtanulmányokat. A legjobb munka is veszít hatásából, a gyöngye előadás által. E megjegyzés a tegnapi est csaknem összes közreműködőre vonatkozik. Mai magyar, Erdélyben élő költőktől szavalt két tekintélyes sorozatot György Dénes, Szombati Szabó, Bartalis, Aprily és Tompa László nagyon szép költeményei élénk tetszést váltottak ki a hallgatóságban, mely melegen megtapsolta György Dénes szavallatát. Sz. Ferenczi Zsizi néhány régi székely népdalt, egy Bartók-féle népballadát és két német dalocskát énekelt kedvesen. Különösen a székely dalokkal és Bartókkal aratott sikert. A zongorakíséretet Weisz Ilonka szolgáltatta. Igen finoman, árnyalatgazdag billentéssel játszott, — élvezet volt hallgatni.

H. H.

Lemondatták Lapredelle francia külügyminiszteri jogtanácsost,

mivel a román-magyar optánsperben a magyar álláspont mellett nyilatkozott

GENF. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A Népszövetség decemberi ülészakának napirendjét ideiglenesen megállapították. A programot véglegesítése az első ülésen fog megtörténni. Az ideiglenes tárgysorozat szerint a tizennegyedik pont képezi a magyar-román vegyes döntőbíróági ügyet.

Párisból jelentik: Mint ismeretes, az Action Française-be szeptember 5-én Lapradelle jogtanár cikket írt, mellyel a román-magyar perben a magyar álláspont mellett nyilatkozott. A francia külügyminisztérium ez állásfoglalás miatt váratlanul válaszlás elé állította Lapradelle: vagy lemond külügyminiszteri jogtanácsosi állásáról, vagy tartózkodik attól, hogy politikai és nemzetgazdasági kérdésekben szabadon mondjon véleményt. Lapradelle természetesen nem habozott, hanem véleménye fenntartásával lemondott a jogtanácsosságról.

Öszi kiárusítás!

WIENER CHIC

cégnél, Kapu-utca 32 sz.

Jugoszlávia eddig hiába próbált közeledni Olaszországhoz

PARIS. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Marinkovics szerb külügyminiszter keserű nyilatkozatot tett Olaszországról a Matin tudósítójának. A miniszter elpanaszolta, hogy Jugoszlávia többször tett kísérletet, hogy közeledjék Itáliához, de minden fáradsága hiábavaló volt, hideg fogadtatásra talált. Marinkovicsnak most is az a szándéka, hogy szerződést kössön Olaszországgal. S na most Olaszország is szükségét érzi ennek, akkor a kezdeményezésnek töle kell kiindulnia. Ez esetben szívesen fog tárgyalni Mussolinival.

Tótok harca az autonómiáért

PRAGA. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Szombaton jelent meg a tót néppárt ellenzéki szárnyának új lapja, az Autonómia, mely mögött Tomianek és Juriga képviselők állnak. A lap rendkívül hevesen támadja Hlinkákat, és többek közt azt mondja, hogy a tótoknak le kell számolniuk vezetőikkel, akik személyes anyagi haszonért hűtlenek lettek a néphez. A lap felszólítja a tót néppárt helyi szervezetét, hogy alapsanak mindenütt radikális csoportokat, válasszanak elnököket, és indítsák meg a harcot a pártvezetőség ellen.

Rádió a gémeskuton

Magyar tájkép 1927-ből

BUDAPEST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A gyorsvonat kellemes lágyssággal ringat az alföldi rónán. Barna szántóföldek, zöldelő őszi vetések suhannak el az ablak alatt, majd meg a jólismert alföldi falvak házai. A vonat ringása elandalít, régi emlékek, régi versek kavarnak lelkemben. Már valahol Karczag körül járunk. Egyszerre csak megitt szemem valami. Egy gémeskut. Nem valami különös. Olyan, mint a többi, csak közelebb van a falu határához, ott áll a szélső házak mellett, mint egy titálomfa, útve átalutnál egy csekély halomba.

De ez a gémes kut más, mint amit eddig láttam. Meresztem szemem, de fut a vonat s tűnik a kép. De most már figyelni kezdem a tűnő tájat. És újra szemenszur egy, az előbbihez tökéletesen hasonló, faluhatárban álló kut gémeje. A kut gémeje csak olyan, mint a többi, amelyet nálunk Erdélyben is ezret látni. És mégis más. A tetején villámhárító szerű vékony rudacska mered. Ezen a rudon keresztbe másik van felszerelve és ennek a két végéről drótok futnak alá. Követem tekintetemmel a drót irányát. Egy zsindeles, takaros, tisztának látszó ház tetejére vezet. Mi lehet ez? Töröm a fejem, aztán hirtelen eszembe jut: rádió!

A vonat kerekei egyhanguan zakatolnak és most már csak ezt hallom: rádió a faluban... rádió a faluban...

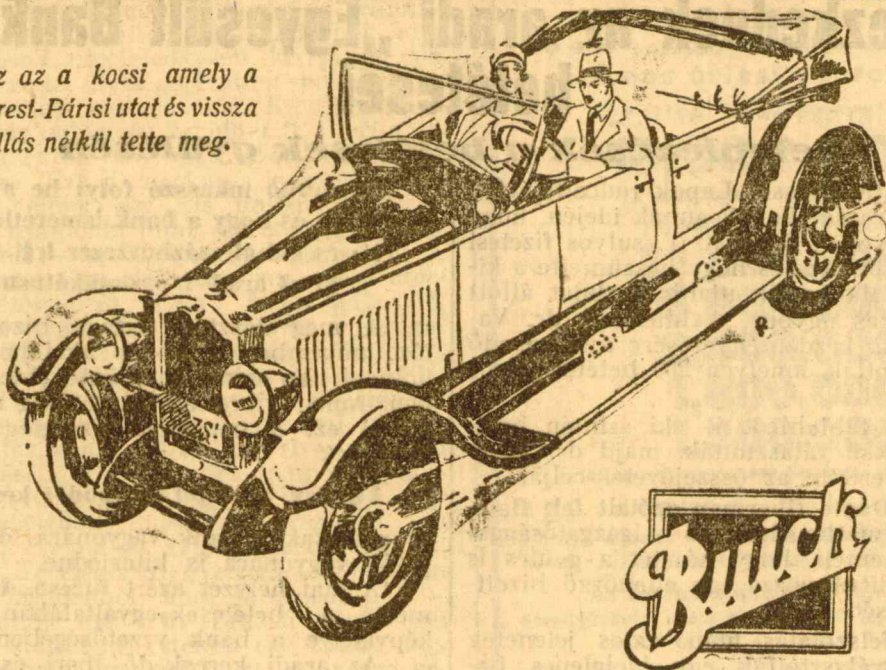
Es' előnti szívetem valami végtelenül jól eső érzés. Láncsak, a magyar alföldről a külföld ma is azt hiszi, hogy Rózsa Sándorok, csikósok és gulyások vad hordáinak tányája, hol kész veszedelem a kultúrember életé. És ime, a valóság rácsfol. A magyar alföld kelles közepén kicsi faluk határában a gémeskut tetejére rádió van felszerelve és a jó öreg magyarok ősmondái helyett ma Salámpint hallgatja a falu apraja-nagyja és művelődik, halad a modern kultúrával.

Utítársaim szerint ma már alig van község Magyarországon, ahol ne ismernék a rádiót és ne lelkesednének érte.

Huzella Ödön.

Ez az a kocsi amely a Bukarest-Párisi utat és vissza megállás nélkül tette meg.

A z u j B u i c k

a Noél kiállítási termeiben!

Nézze meg még ma a legkiválóbb kocsit, amelyet Buick valaha is gyártott

24 év óta vezető márka a világpiacon a Buick — ez a kocsi még jobban megerősíti e pozícióját!

SOCIETATEA NOËL

105, CALEA VICTORIEI, — BUCUREȘTI

STR. PRINCIPELE CAROL No. 24, — BRAȘOV

CRAIOVA — CERNAUȚI — IAȘI — SINAIA — TIMIȘOARA

Szerelmi tragédia négyszeres halállal

A féltékeny legény lelötte szerelmesét, a vetélytársát és ennek barátját, azután magával végzett

SZEKESFEHERVÁR. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Véres szerelmi tragédia játszódott tegnap Székesfehérváron. Gál János budapesti géplakatos lelötte a szeretőjét, Kiss Terézt, majd a vetélytársát és ennek egyik segitségére siető barátját, s azután magának fordította a gyilkos fegyvert. Gál János azonnal meghalt, áldozatai pedig néhány perc alatt egymásután kiszenvedtek.

A négy véres halálnak tragikus szerelmi háttere van. Gál évek óta udvarolt Kiss Teréznek, a megélhetés azonban Budapesten üzte a géplakatos és azóta a szerelem fokozatosan halványodott a leányban. Gálban ennek ellenére is tovább lobogott a régi érzés s a tegnap váratlanul otthon termett, mert azt hallotta, hogy szerelmesének új udvarlója van. Nem ment a leány lakására, hanem a kocsmában helyezkedett el s magához kérette a vetélytársát, aki egyik barátja kíséretében csakhamar megjelent. Mulatni kezd

tek. Záróakor Gál felkiáltott:

— Most pedig elmegyünk Kiss Terézhez! A másik kettő megszeppent, de nem mert ellenkezni. Mikor besopogtak a leányhoz, Gál sápadt arccal kérdezte meg, a vetélytársra mutatva.

— Ez udvarolt neked?

— Igen — felelte remegve a leány.

— És te szereted?

— Igen!

A válasza Gál ejtáskarta az arcát s megingott. A következő pillanatban azonban ki egyenesedett,

előrántotta revolverét s előbb a leányt, azután a vetélytársát és ennek barátját lölte le

Mikor a lövések zajára kezdtek összeszedni az éjszakai járőrelők halánékához illesztette a revolvert s végzett magával is.

Gyermekének a legjobbat: Höfer hintőport, krémet, szappant vegyen.

Szervezkednek az aradi „Egyesült Bank Rt.” betétese

Celeplezések a betétesek gyűlésén

ARAD. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Megírta a Brassói Lapok annak idején, hogy az aradi Egyesült Bank R. T. súlyos fizetési nehézségekkel küzd és hogy beszüntette a kifizetéseket. Ma azután újabb fordulat állott be az érdekes ügyben. A hitelezők dr. Vadász Armand kezdeményezésére szervezkedő gyűlést tartottak, amelyen 200 betétes jelent meg.

Aldianu táblabíró — aki szintén betétes — elnökké választották, majd dr. Nagy Sándor ismertette az összejevetel célját.

Utána Dante Gherman szólalt fel. Bejelentette bizalmatlanságát az igazgatósággal szemben. Reméli, hogy nézetét a gyűlés is osztja. Indítványozza egy ellenőrző bizottság kiküldését.

Több felszólalás után, zajos jelenetek között megválasztottak egy ideiglenes tiztagu bizottságot. Ez a bizottság választ a maga kebeléből négy permanens tagot, akiket az intézet vezetéséhez delegálnak ellenőrzés és a betétesek érdekeinek megvédése céljából.

A gyűlés általában az izgalom jegyében zajlott le. Voltak, akik tudták, hogy a fizetésbeszüntetés dátuma óta

tíz millió inkasszó folyt be a pénztárba és hogy a bank ismeretlen célból és ekből százhuszezer lejt fizetett ki az aradi lapszindikátusnak.

A megválasztott tiztagu bizottság hétfőn, november 14-én lép akcióba és így a holnapi nap szinte sorsdöntő ebben az ügyben. Amennyiben az igazgatóság nem fogadná el ezt a négytagu bizottságot, úgy a betétesek

tű-ügyi rálatot és csődöt kérnének

ez nemcsak a bank vagyonára, de az igazgatók vagyonára is kiterjedne.

A mai helyzet azért furesta és visszas, mert a betétesek egyáltalában mincsenek képviselve a bank vezetőségében.

Az aradi kereskedő ipari és gazdasági életben mindenesetre kimos feltűnést kelt ez a vagyonokkal folytatott játék, és méltán is, mert az utóbbi hónapok eseményei erősen hozzájárulnak Arad nevének közgazdasági relációkban való leromlásához.

Az ügy további fejleményeit Erdélyszerte nagy érdeklődéssel várják.

December 20-án tartják meg a nemzeti-parasztpártiak a gyulafehérvári nagygyűlést

November 20-án csak végrehajtóbizottsági ülés lesz Bukarestben

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A nacionalcaranista párt igazgatótanácsa abból az alkalomból, hogy a minisztertanács nem engedélyezte a pártgyűlésnek Gyulafehérvárra november huszadikára tervezett megtartását, értekezletet tartott Maniu Gyula pártvezér elnökelete alatt. A kormány határozata meglepte a nacionalcaranista párt vezetőségét, annyival is inkább, mert Maniu, a párt vezére formális kötelezettséget és felelősséget vállalt a rend fenntartásáért.

Az igazgatótanács most megtartott ülésén úgy határozott, hogy a kormány határozata miatt, az ez évi nagygyűlést, arde-

lyet e hónap 20-án kellett volna megtartani, későbbi időre halasztja, valószínűleg december huszadikára. A nagygyűlést minden esetre Gyulafehérvárra tartják meg.

Vasárnapra, november 20-ára Bukarestbe összehívják a párt végrehajtó bizottságát, amely határozni fog véglegesen az igazgató tanács eme döntése felett. Lehetséges, hogy a végrehajtó bizottság ülése után népgyűlés lesz.

Az igazgatótanács elhatározta azt is, hogy egy küldöttséget meneszt a régensztanácsához, amely tiltakozni fog a nagygyűlés megtartását megakadályozó minisztertanácsi határozat ellen.

Pittsburgban felrobbant a világ legnagyobb gáztartálya

Háromszáz munkás a romok alatt — Házak omlottak össze és felszakadtak a kanálisok — Eddig husz halotról érkezett jelentés

PITTSBURG. (A Brassói Lapok tudósító-jától.) A pittsburgi Equitable gázfejlesztő társaság egyik tartálya óriási detonációval felrobbant. A környéken azt hitték, hogy földrengés történt. Az óriási gáztank alkatrészei a legmesszebb eső utcákba repültek széjjel. Igen sokan meghaltak.

Reggel megérkeztek a megerősítő és kiegészítő jelentések a katasztrófáról. A felrobbant gáztank ötmillió köbláb ártalmu volt tehát

a világ legnagyobb gáztartálya.

A jelentés szerint

a robbanás következtében a szomszéd épületek beomlottak, az utcák felszakadtak és a szétrepedt vízvezetési csövekből ömlött a víz.

A mentési munkálatok a múlt pánikban csak órák múlva kezdődhetek meg.

Legmegrendítőbb volt a katasztrófa következménye az egyik távolabbi utcában fekvő iskolában, ahol a robbanás pillanatában 2200 gyermek tartózkodott. A repülő vasalkatrészek rengeteg gyermeket megsebesítettek. Megrendítő volt, hogy

a vérükben fetrengő gyermekeknek senki sem sietett a segítségére, mert a lakosság a kitört pánikban egészen elvesztette a fejét.

Egy óra múlva feloldódott a rémület, hogy a kétségbeesésnek adjon helyett. Az összeomlott házak romjait kezüket tördelő emberek lepték el, így kutattak eltűnt hozzátartozóik után.

A detonáció erejére jellemző, hogy egy

Okvetlen nézze meg a „Modern”-ben
A frakkos Vénusz
c. páratlanul érdekes színdarab, melynek főszerepeit CARMEN BONI, a világhírű, szép olasz színésznő, Bob Dodi, Evi Eva és Max Hansen játsszák.

több mázsa sulyu acéldarabot mértőföldnyire találtak meg a robbanás színhelyétől.

A robbanás közelében fekvő utcákban felfordultak a villamos kocsik.

és az utasok megsebesültek. A város kórházaiba eddig 5—600 sebesültet szállítottak. A gázgyárnak 300 alkalmazottja volt. Tíz-ez egy halottat már kiástak a romok közül. A többiekről még semmi hír. Valószínű, hogy a halottak száma jelentősen emelkedik.

Egy szemtanú állítása szerint

a légnyomás több száz lábnyira emelte föl az acéltartályt s a levegőben szétvetette.

A tonnányi acéldarabok rongyként foszlottak szét.

A vizsgálat eddigi megállapítása szerint a katasztrófát valószínűleg a javítómunkások gondatlansága okozta.

Hogyan fogadta a kormány Manoilescu felmentését?

Politikai körökben a felmentő ítéletnek súlyos következményeit várják, a kormányra nézve, hiszen az a hatalmas propaganda amelyet a kormány lapjai kifejtettek, kétségtelenül bizonyítja, hogy a kormány okvetlenül marasztaló ítéletet akart és várt.

A felmentő ítéletről még az éjjeli órákban telefonon értesítették Bratianu Jonel miniszterelnököt, aki azután Duca belügyminiszterrel a hajnali órákig tanácskozott.

A német birodalmi kancellár Bécsben

BECS. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Marx német birodalmi kancellár és Stresemann külügyminiszter hétfőn délelőtt Bécsbe érkeztek, ahol a szövetségi kancellár és a polgármester fogadták.

Érdekes, hogy a német politika vezérei ép akkor látogatnak az osztrák fővárosba, amikor a francia—jugoszláv szerződésbe belefoglalták, hogy Ausztriának nem szabad csatlakoznia Németországhoz.

Újabb távirat jelenti is már, hogy Marx és Stresemann bécsi látogatása nemcsak udvariassági aktus, hanem a gazdasági kapcsolatok megszilárdítása és külpolitikai problémák megbeszélése, melyekről már Genfben tárgyaltak.

— Elszűlt a vállán a vadászfegyver. Szilágyosmilyóról jelenti tudósítónk: Lucza Sándor, 35 éves vincellért, a szilágykrasznai vadásztársaság vadórjóját a község határában teljesen összeroncsolt fejjel találták meg. A kiszállott bizottság megállapította, hogy a nyolcgörmekes családapa véletlen balesetnek lett az áldozata. Ugyanis a Lucza vállán lévő töltött fegyver véletlenül elsült s a közelről jövő golyó a fejét találta s széttroncsolta.

Urológia-, vese-, hólyag- és vesebélbetegeknél a természetes „Ferenc József” keserűviz gyorsan csökkenti a székelési zavarokat. Kórházi bizonyítványok elismerik, hogy a Ferenc József viz biztos és kellemes hatása következtében állandó használatra renekivül alkalmas. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

HIREK

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden munkanapon az esti órákban.
Az előfizetésre vonatkozó indítványok az első oldalon, a lap fején olvashatók.

Hirdetések vagy közvetlenül a kiadóhivatalhoz küldendők, vagy pedig bármelyik hirdetési iroda vagy bizományosunk útján is feladhatók.

A *-gal megjelölt közlemények díjazás alá esnek.

Felelősszerkesztő: Kocsis Béla.

A Brassói Lapok nyomdavidualatának kiadása

Budapesti szerkesztő: Radnay Oszkár.

Budapesti szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. ker. Baross-utca 43. IV. 9.

Ausztria: Szerkesztőség: „Wiener Auslandskorrespondenz“, Wien, II., Taborsstrasse 7. Telefon: 40-3-22. Kiadóhivatal és olvasóterem: „Osterr. Anzeiger-Ges. A.-G.“, Wien, I., Wildpretmarkt 1. Telefon: Serie 62-5-98. Fiókokkal a vidéki városokban.

A Brassói Lapok egyes példányainak ára (Bukarestben is) 5 lej, vasárnap 6 lej; Ausztriában 40 coras, Csehszlovákiában 1 cK., Jugoszláviában 2 dinár, Magyarországon 20 fillér, Franciaországban 1 frank, egybeült 6 lej értékű valuta.

— Erdélyi írók ünneplése székelyföldi irodalmi estélyeiken. Az erdélyi írók székely csoportja a brassói nagysikerű estély után vasárnap délután az Erdővidék központjában. Baróton folytatták körutjukat, ahol Fábán László dr. az erdővidéki magyarság vezérének vendégei voltak. A báróti matiné alkalmára nagyszámú közönség gyűlt össze a környékbeli székely falvakból. Az előadás a legteljesebb siker jegyében folyt le, a közönség lelkesen ünnepelte a székely írókat és művészeket. Barótról autón Sepsiszentgyörgyre utaztak át, hol a Székely Múzeum dísztermében nagy számú közönség ünnepelte az előadókat. Különösen Benedek Eleket. Az előadás itt is a közönség legnagyobb lelkesedése közt folyt le, emelkedett hangulatban.

— Már csak egyetlen egy kisebbségi bírója van a lugosi törvényszéknek. Lugosról jelenti tudósítónk: A város társadalmában élénk és általános feltűnést keltett a napokban a lugosi törvényszéknel még szolgálatot teljesítő kisebbségi bíró egyikének, a város egész társadalmában rendkívüli nagy népszerűségnek örvendő dr. Fernbach Zoltán törvényszéki bírónak a lemondása. A fiatal rokonismeretes bírót a lemondásra az áthelyezés állandó veszélye miatt az elbocsátásoknál tapasztalt mellőzése indította. Ma már a lugosi törvényszéknek csak egyetlenegy kisebbségi bíró van még hivatalában.

— Ahol a diftéria járvány dacára is megnyitották az iskolákat. A Bánság egyik virágzó nagy magyar községében, Végváron már hetek óta veszedelmes arányokban grasszál a diftéria. A rendkívül veszélyes ragályos gyermekbetegségben eddig 16 iskolás gyermek betegedett meg, a közegészségügyi hatóságok azonban a járvány aggasztó arányai dacára sem rendelték el az igen nagy növendék létszámmal működő iskola bezárását. A hatóságok egyébként minden óvintézkedést megtettek a járvány továbbterjedésének megakadályozására.

— Kulturfőadás a Munkás Otthonban. Az Egységes Szakszervezetek tanácsa az idén ismét megrendezi a sorozatos kulturfőadásait. A megnyitó előadást dr. Kálmán Ernő ismert orvos tartja november 19-én este 8 órakor, Erzsébet-utca 24 szám alatt a Munkás Otthonban. Az előadás címe: „A nevelés“. Az előadás teljesen díjtalan.

— A Brassói Róm. Kath. Nőegylet elnöksége folyó hó 16-án szerdán délután pontosan 4 órakor rendkívüli gyűlést tart, melyre kéri a tagok teljes számba való megjelenését.

— Új nevet kapott a brassói közkörház. A brassói egészségügyi kerület Kérésére Inculet közegészségügyi miniszter a brassói közkörháznak az elhunyt volt miniszter iránti tiszteletből „Marzescu Gh. kórház“ nevet adta.

**A lej mára tartott.
Száz lej Zürichben
3'21 svájci frank.**

100 lej — dollár	1 dollár	161 ¹ / ₂ lej
100 lej — shilling p.	1 angol font	789 lej
100 lej — pengő	1 pengő	28'35 lej
100 lej — arany m.	1 nár	38'65 lej
100 lej — cseh kor.	1 csen korona	4'80 ¹ / ₂ lej

1 svájci frank 31'25 lej

(*) Egy éhező kisleány zsemlyét lopott, de hiátaváló volt minden megbánó rimánkodása, a megkárosított pék rendőrnök adta át a magáról megfélemlített kisleányt, aki rendőrkísérettel kétségbeesetten botorkált a rendőrkapitány szobája felé. Kihallgatására azonban sor már nem kerülhetett, mert a kövelkezmenyekből való féltelmében holtan rogyott össze. Ezt a megkapó gyermektragédiát tárja elénk egy kis dalban Nádossy Magda, a mindenki által szeretett gyermekprimadonna — a Trocadero kabaréban. A néhány versszakos dalt azonban annyi átézéssel, átéléssel és olyan hűen adja elő, hogy lelki szemeink előtt látjuk leperegni az éhező kis árva fájó tragédiáját. Kellemes hanghordozásával, mozdulataival, szívvel-lelekkel teli játékával; — egy darab életet tár elénk a maga szomorú valóságaival. Amilyen bánatos, könnyező, egy-egy ilyen zsánerű dal előadásában, olyannyira temperamentumos, friss, fűrgő, élénk egy-egy könnyű szonon előadásában. Ének és táncszámok, a melyekkel éveken át zajos sikert aratott a budapesti Teréz-körúti gyermekszínházban és azóta mindenhol, ahol megfordult, — meghódították ma már Brassó közönségét is, amely komolyan értékeli egy kilenc éves gyermekprimadonna értelmét, művészi képességeit.

A D 1220 számú repülőgép tegnap startolt az Azori szigetekről Amerikán felé. Azonban a rossz időjárás miatt a tengerbe zuhant a pilóta és kísérője megmenekültek.

Háromezer artista nyomorog Magyarországon, mert nem mehetnek az utódállamokba

A magyarországi artistaszövetség meddő akciói — „Kémgyanusak“ a magyar artistanők

BUDAPEST. (A Brassói Lapok munkatársától.) A Newyork kávéház karzatán körülülnek régi ismerősök, régi barátok: újságírók, színészek, színésznők, artisták, vegyesen. Mintna az özönvíz óta nem hallottak volna Erdélyről, úgy kérdezősködnék. Várad — Kolozsvár — Brassó — ki ne fordult volna meg közülük ezekben a városokban s melyik ösbohem nem gondolna szeretettel Brassóra vagy Nagyszebenre, — honnan feledhetetlenül szép emlékeket hoztak magukkal. És valamennyien szeretnének felkeresni, hogy újra Brassó, Szeben, Kolozsvár, Várad, Árad deszkáiról hódíthassanak, de előttük leeresztett sorompók állnak: a magyarországi artistáknak Romániába tilos a bemenet.

Ezeknek a szegény embereknek, a magyarországi artistáknak, akik között igen sok nagy tehetség is akad, csöppet sem irigylendő a helyzetük. A magyarországi artistaszövetségnek jelenleg több, mint 3000 tagja van, akiknek nagyrésze a szó teljes értelmében nyomorog, mert a mai Magyarország kicsi foglalkoztatásukra, az utódállamok területei re és így Romániába sem engedik be őket, mert azzal gyanúsítják a művészetükön kívül mással nem foglalkozó artistákat, hogy kémkednek és ezért egyszer s mindenkorra megvonták tőlük a beutazási és főleg a játszási engedélyt. Így a magyar artisták, akik előtt nyitva áll az egész világ, csakis az utódállamok területein nem léphetnek fel.

Igy aztán nagy részük a német, osztrák, olasz, francia, sőt hollandiai varietékhez is kapnak szerződéseket, amikre rá is vannak szorulva, mert a magyarországi közönségnek külföldi attrakciók kellenek s egy törpe-artista társulat ezeket kap a Royal Orfeumtól, mert a publikum bolondul értük; míg a legjobb, legünnepeltebb artisták a nyomorral küzdenek.

A magyarországi artisták szövetsége a konzulátusok útján többször is megkísérelte, hogy az utódállamokat a magyarországi artistákkal szemben más állaspontra bírja s az artistákért a nemzetközi artistaszövetséggel együtt teljes erkölcsi garanciát vállalt, de hiába. Ilyenformán reméljük, hogy rövidesen ez az állapot is megszűnik s a szomszédos államok nem fogják egymás színészeiben, artistáiban is a szigurancaik ügynökeit látni.

A magyar kultúra olasz megvilágításban

Bodrero olasz államtitkár nyilatkozata

BUDAPEST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A Kossuth-szobor leleplezésének ünnepségein az olasz kormányt Emilio Bodrero közoktatásügyi államtitkár képviselte. Az európaszerinte ismert, kiváló történész és nagy-névű kulturpolitikus az ünnepségek lezajlása után még napokig Budapesten időzött és sorra látogatta a magyar kulturális intézeteket. Egy újságíró felkereste az államtitkárt és megkérdezte, hogy mi a véleménye a magyar kultúráról? Az olasz kultúra felvirágoztatója a magyar kultúráról a következőket mondta:

— A magyar kultúra európai viszonylatban is első helyen áll. Így volt az a régi időkben is, mikor nemcsak Magyarország, de az egész emberiség számára is maradandó becsű kincseket teremtett, s így van ma, a mikor a háború, a forradalom és egy szörnyű

földarabolás után óriási vérvesztés dacára is nemcsak megállja helyét, de olyan kulturális alkotásokat is teremtett, amelyek az összes európai államok tiszteletét kiérdemelték.

— Meglepett a Nemzeti Múzeumban lévő néprajzi gyűjtemény. Itt többek közt azt tapasztaltam, hogy a magyar népművészetben oly sok rengeteg kincs van felhalmozva, hogy ötven évre elláthatná az európai divatot.

— Az olasz művészvilág és összes szak-körök ismerik és nagyrabecsülik a magyar képzőművészetet. A magyar alkotások sok művészunkra voltak erős hatással. Így pld. Noce és Spadini teljesen a magyar festők hatása alatt állanak. Nagyon sok és igen értékes dekoratív elemet látunk a magyar iparművészetben, mely a monzei, velencei, stb. kiállításokon általános sikert aratott.

Könnyű és gyors mellékkereset

mindenki részére. Törvényesen engedélyezett nagyértékű sorsjegyeknek, kényelmes havi részletre való eladásával. Ügyes képviselők forduljanak a következő címhez: **ALSER WECHSELHAUS PAUL BJEHAVY** Wien, IX. 2. Alser Strasse 22. — (Alapítattott 1887) — Lehetőleg német levelezést kérünk!

Bukaresti nemzetvédők inzultáltak Fuchs Benjamin dr. váradi rabbit

Az inzultus még pénteken este történt, s csak most került nyilvánosságra

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A Cuza professor elnöke alatt álló Nemzetvédelmi Liga, amint az ismert, újból akcióba lépett. Néhány nap óta megjelentek a főváros utcáin a liga jellegzetes kurirjai, s osztogatták az egyesület hivatalos lapját, az Apararea Natională-t, amely a liga új programját közli, amelynek főjelszava az erőszak.

Az újonnan megindult mozgalomnak a napokban olyan kilengése történt, amely rendkívül kínos és felháborító az erdélyi zsidóság számára.

Fuchs Benjamin dr., a nagyváradi ortodox rabbi, az országosan ismert tudós, ezidőszent Bukarestben tartózkodik, s egy szállodában lakik. Az elmúlt hét péntekjén este hazafelé tartott, amikor a nemzetvédők ifjak egy csoportja körülvette, gunyolódó, gyalázó szavakkal illették, majd meglökdösték.

A rabbi látva, hogy provokálni akarják,

csendben vissza akart vonulni, a diákok azonban körülvették és

súlyosan inzultálták Fuchs rabbit, úgy, hogy az ősz pap nagybeteg került haza. A péntek esti támadás csak most került nyilvánosságra, mert a rabbi péntek óta nem mozdult ki a lakásából, s csak tegnap délután jelentette meg néhány nívó a Brassói Lapok bukaresti szerkesztőségében azzal a kéréssel, hogy a brutális támadás részleteit nozzuk nyilvánosságra.

Jó lenne, ha talán ezekre a csunya és felháborító brutalitásokra is hoznának egy rendtörvényt. Ez a rendtelenség már régen megérett a megrendszabályozásra. Bár törvényben nem igen volna hiány, csak egyszer végre alkalmazni kellene akkor is, amikor nem légből kapott és inszenált kisebbségi deliktumokról van szó, hanem olyan cselekedetekről, amelyek valóban tönkreesszik az ország presztízst.

Vonatok ütköznek össze és vonatok borulnak fel

Két vasúti katasztrófát került el a temesvári expressz

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Tegnap este a Militava állomáson a 2303 számú tehervonat Giurgiu felé haladtában hibás váltóállítást következtében helytelen vágányra futott, s az állomáson megállt. Ugyanakkor érkezett az ellenkező irányból a 2802. számú tehervonat, s teljes erőből belefutott a már beérkezett másik tehervonatba. Mindkét vonat mozdonya pozdoriájá zuzódott, négyen súlyosan megsérültek, köztük Kádár József tordai vagonfelügyelő. Az anyagi kár óriási. Az összeütközés közvetlenül a temesvári expresszvonat megérkezése előtt történt.

Isder állomás mellett szintén vasúti szerencsétlenség történt. Itt egy tehervonat felborult, hat kocsival együtt, többen súlyosan megsérültek, köztük Cioban Teodor fűtő,

a vonatvezető, és a manipuláns. A kiskilás oka itt az volt, hogy a sínek fel voltak szaggatva. Itt is közvetlenül a temesvári expresszvonat beérkezése előtt történt a baleset, az expresszvonatnak várnia kellett a romok eltakarításáig, úgy, hogy nyolc óra késéssel érkezett meg veszedelmes útjáról.

Tegnap Köhalom állomáson egy személyvonat hibás váltóállítás miatt beleszaladt egy tehervonatba, mely az állomáson vizet vett fel. A két mozdony súlyosan meg rongálódott. Emberéletben nem esett kár.

Marosvásárhelyről jelentik: A Mezőbergenye és Mezőbánd községek között a keskenyvágány helyi érdekű vasút néhány talp-fáját, ismeretlen tettesek kiszétké a sínek alól. Tegnap este 9—10 óra között az arra haladó 3042 számú, hat kocsiból és két mozdonyból álló tehervonat az elrongált pályán felborult. Kovács László tüzelő azonnal meghalt, Császár Ferenc és Mikula János mozdonyvezetők pedig oly súlyosan megsérültek, hogy életben maradásukhoz kevés a remény. Mind a két mozdonyvezetőt beszállították a marosvásárhelyi kórházba, ahol rajtuk műtétet hajtottak végre.

MODERN Kedd, szerda, csütörtök:

MOZGO A frakkos Vénusz

Jön! Jön! Jön!

Ha jön az éjszaka mulatni kell!

— Így lesznek a vádlókból vádlottak.

Kolozsvárról telefonálja tudósítónk: A hadbíróság tegnap délelőtti tárgyalta három régi magyar vasúti tisztviselő ügyét, akik hatóság elleni erőszak miatt ülték a vádlottak padján. Gálos László kalauz, Boncza György ellenőr, és Zombori László máramarosszigeti állomásfőnökhelyettes a vad szerint a múlt év decemberében egy Marcus Emil nevű vámmivatalnokot megverték. Gálos László Halmi közelében a vonaton regáti marháának nevezte Marcust, akivel összeverekedett s a vad szerint a kalauz a panasztoszt véresre verte Marcus a máramarosszigeti állomáson jelentést tett, azonban itt is elverték. A kihallgatás során Gálos kijelentette, hogy a vámos részegen szállt fel a vonatra. Mikor jegyet kért tőle, kijelentette, hogy nem

hajlandó kölykökkel szóbaállani és egyúttal verni kezdte a kalauzt, aki visszaverte. Máramarosszigeten az állomáson veszekedni kezdett a főnökhelyettes, Zomborival és egy sörös üveget akart a fejéhez vágni. Zombori védekezett, közben lejött Boncza ellenőr és együtt verték meg a feldühödött részeg vámost. Dunca védőügyvéd a vallomások után azt kérdezte, hogy a vámos hivatalos ügyben utazott-e Máramarosszigetre, vagy sem. A bíróság megállapította, hogy Marcus nem tud semmi bizonyítékot felmutatni arra nézve, hogy valóban hivatalos ügyben utazott. Duncan erre azt kérte, hogy helyezték a vámost vád alá, mert mint nlagánember súlyosan megsértette a hivatalukat teljesítő vasutasokat. A tárgyalás még tart, de a jelek szerint a vádlókból vádlott lesz

még a legelhanyagoltabb arcbrőrt is azonnal frissé, egészségessé és üde-havivassá varázsolja.

DIANA

arc krém és szappan

társaságában a modern szépség-ápolás legmeglepőbb eredményeit biztosítja.

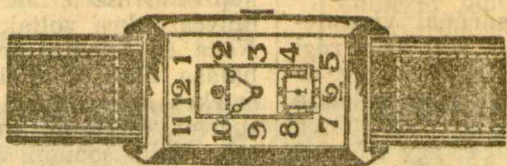
Mindenütt kapható!

(—) Traktor-ekék gyártása a Resicza-művek mezőgazdasági gépgyárüzemében. Resicáról jelentik: A Resicza-művek gépgyárának boksánbányai mezőgazdasági gépgyár üzeme a külföldi gyártmányu traktor-ekék kiszorítása céljából röviddel ezelőtt programjára vette a közgazdasági életben annyira bevált traktorekék gyártását is. Az első belföldi traktor-ekék gyártmányok a napokban kerültek ki a gyárból s azokkal Szörény, Temes és Arad megye több községében végeztek teljes sikerrel járó próbaszántásokat. Az új gyártmányokat a Resicza-művek már forgalomba is hozta és a most forgalomba bocsátott kettős rendszerű gyártmányok után megkezdte a hármas rendszerű traktor-ekék gyártását is, amivel a külföldi drágább, hasonló gyártmányokat előreláthatólag hamarosan ki fogja szorítani a forgalomból.

Az On költséges utazása Bucurestibe felesleges!

Adler Hugó általános kereskedelmi iroda Arad és Bucuresti expositurája, minden ügyet gyorsan és megbízhatóan elintéző, szavalósság mellett Megbízásokat átvesz, Adler Hugó irodája Arad, Str. Remanului 18. Telefon: 797, vagy Adler Hugó irodája Bucuresti, Str. Antim 4, emelet IV. (Lift).

— Egy marosvásárhelyi rendőr inzultálta báró Apór Istvánt. Marosvásárhelyről jelenti tudósítónk: A marosvásárhelyi megyeháza előtt egy rendőr őrt áll, aki tizenegy óráig a hivatalnokokon kívül senkit sem enged be. Tegnap egy olyan incidens játszódott le a megyeházán, amely után remélhetőleg megszüntetik a rendőri posztolást és a szigorú ragaszkodást a tizenegy órai hivatali kezdethez. Báró Apór István meggyesfalvi földhírtokos, tegnap valamivel tizenegy óra előtt ment fel a megyeházára. Az őrt álló rendőr már csak akkor vette észre, amikor a titkár szobája elé ért. Utána rohant, galériájánál fogva kirángatta a titkári szobából, ahová a báró éppen belépett, felpofozta és lefelé rugdosta a lépcsőn. A báró azonnal elment a rendőrprefektushoz és a megyei prefektushoz és panaszt emelt a brutális rendőr ellen. Az eljárást megindították. Még kommentáljunk is?

A LEGPONTOSABB ÓRA

Nagybani eladás:

S. Schulder & M. Wisner, Bucuresti. Str. Smardan 41.

Ügyes kintő leánykát elvesz a Brassói Lapok kiadóhivatala. 8103

Gazdasszonyok

ne fogadjanak el másikat csak a Krékne-féle Házicukrásza! című könyvet, Ara 40—1 lej. Kapható mindenütt.

Olaszországban sok vásárlója volt és van a magyar műalkotásoknak. Az én lakásomat is számos magyar mű díszíti.

Ezútan az olasz-magyar kulturakapcsolatokra tért az államtitkár és így folytatta:

— Kétségtelen, hogy semmi sem fér közelebb két baráti nemzet lelkéhez, mint a kulturális kapcsolatok. Sokkal fontosabb ez talán, mint bármely erős történelmi érdekközösség. A magyar-olasz kulturális viszonylatok

től a legszebb eredményeket várjuk és ezt a jövőre nézve minden lehető módon fejleszteni fogjuk.

Mussolini bizalmasa az újságíróval folytatott beszélgetést e szavakkal fejezte be:

— A jövő évben ismét visszatérek Budapestre az olasz parlamenti képviselőkkel. Szeretném ezt a sokat szenvedett, nemes és nagyszerű nemzetet.

LEGUJABB

Nem engedélyezték a nacionalcaranista párt vasárnapi értekezletét sem

A mai minisztertanács

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Ma délelőtt tizenegy órakor Bratianu Jonel miniszterelnök elnöklése alatt minisztertanács volt, amelyen foglalkoztak a nacionalcaranistapártnak november huszadikára Bukarestbe összehívott igazgatótanács ülésnek kérdésével s ezt a gyűlést is betiltották.

A minisztertanács határozata a legközelebbi feltűnést keltette, s a szenáció erejével hatott, mert a legutóbbi minisztertanács határozat szerint más városban gyűlést tarthat a párt, csak Gyulafehérvá-

rott nem. Bukarestbe pedig nem a pártkongresszust, hanem csak egy kisebb arányú vezetőségi gyűlést hívtak egybe, amelyen a párt végrehajtó bizottsága, parlamenti tagjai és megyenként két-két delegátus vett volna részt. Látható, hogy a kormány az ellenzéknek minden megmozdulását lehetetlenné teszi.

A tanács megtárgyalta még azt a helyzetet, amely Manóilescu felmentése következtében állott elő és elhatározták, hogy minden rendbontó kísérletet a legszigorúbban fognak büntetni.

— Felakasztotta magát, mert nyomorgott a családja. Szatmárról jelentik: Csendes Lajos asztalosmester, négy gyermekes családapa, mivel a rossz gazdasági viszonyok miatt nem tudta mindennapi kenyerét megkeresni, ma éjjel a Baross-utca egyik járdaszéli fájára felakasztotta magát. Hajnalban az után posztoló rendőr akadt rá a szerencsétlen ember holttestére.

— Hamisított bírósági idézésekkel károdtatott meg a vasutat. Temesvárról jelentik: Az itteni sziguranca bűnügyi osztálya tegnap letartóztatott két hadbírói őrmestert és egy detektívet. Mind a hárman családja miatt kerültek letartóztatásba. A családot azonnal követték el, hogy a vasutat már hosszabb óta érzékenyen megkárosították, ami nyíltan a különböző bíróságokhoz szóló idézéseket egyeseknek jutányos áron eladták, és így az illetőknek ingyen utazást biztosítottak. Az egyik őrmesternél megtalálták a hamis pecsétet, amelynek segítségével az idézéseket kiállították.

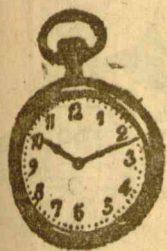
— Befulladt a Tur vizébe. Szatmárról jelentik: Moroz János turtarebesi gazda a Tur vizében halászgatott. Alighanem a sáros parton megcsuszott, s a folyóba fulladt.

Árkosi Gloria

lithium tartalmu ásványvíz, kiváló hatása, bort nem festi, felömlőhatatlan.

Forráskezelőség:

ARCUS (Arkos) Jud. Treiscaune.

Egy nikkal óra láncsal INGYEN
Egy 5 órás rendelésnél

küldjük a hatodikát.

Egy óra láncsal együtt

csak

200 lej.

2 éves jótállás

Az egész országba szállítjuk utánvét mellett. — Megrendelések csak a

„LA CEAS LONGINES”

óralakathoz BUKAREST, BLD. MARIA 8
Intézendők. 2747

2747

2747

2747

2747

2747

2747

2747

2747

2747

2747

2747

2747

2747

2747

2747

2747

2747

2747

2747

2747

2747

2747

2747

2747

2747

2747

2747

2747

2747

2747

2747

2747

2747

2747

2747

2747

2747

2747

2747

2747

2747

2747

2747

2747

2747

2747

2747

2747

2747

2747

2747

2747

2747

2747

2747

2747

2747

2747

2747

2747

2747

2747

2747

2747

2747

2747

2747

2747

2747

2747

2747

2747

2747

2747

2747

2747

2747

2747

2747

2747

2747

2747

2747

2747

2747

2747

2747

2747

2747

2747

2747

2747

2747

2747

2747

2747

2747

2747

2747

2747

2747

2747

INGYEN!

Ha az alábbi szelvényt kivágja és beküldi a Kollonits és Társa Könyvnyomdai Műintézetnek Aradra, minden hónapban kap egy 160 oldalas gyönyörű kötetű regényt, egy teljes művet ingyen. A kiadványait mindössze 10 Lejt számít fel regényként adminisztrációs költségekre. Egy év alatt egész csinos könyvtárra való regényt kap, amely büszkesége lesz a családnak. Képviselőket keresünk minden városból és a legközelebbi községekből is, akik a Százszek Inglen Könyvtárába bejövőket vesznek fel.

Levélcím: Százszek Inglen Könyvtára Arad, Piaja Plevnel (Árpádter) 3.

SZELVÉNY

Alulírott ezennel bevezetkezem a Százszek Inglen Könyvtárába.

Név

Lakhely

Pontos cím városra
Képviselőt községre
vállalom

A magyar szociáldemokratapárt koszorút helyezett Kossuth szobrára

BUDAPEST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A magyarországi szociáldemokrata párt vasárnap ünnepélyt tartott az ujjonnan leleplezett Kossuth-szobornál. Az ünnepélyt a munkásdalárda éneke vezette be; majd piros szegfűkből készült koszorút helyeztek a szobor talapzatára ezzel a felirással: Kossuth Lajosnak, a magyar szociáldemokrata párt.

Az ünnepi beszédek kisebb incidens zavarta meg. Popper Sándor tartott beszédet, amelyben a márciusi szellemet idézte. Utána Peyer Károly emelkedett szólásra, akit a jelenlévő rendőrfőtanácsos mérsékleire intett. Az összegyűlt tömeg többször felbuzsákosította közbeszólásaival a szónokot, aki Kossuth egyik amerikai beszédéből idézett, majd a köztársaságot éltette, ami újabb rendőri figyelmeztetést váltott ki.

Az ünnepség a kivonult munkásdalárda énekével fejeződött be.

Étterem Redout kávéház

Ezuton hozom a n. é. közönség becses tudomására, hogy a REDOUT (Hirscher-utca) modernül átalakított helyiségeiben e hó 19-én, szombaton este

kávéház-éttermet

nyitok.

Külön konyha, elsőrendű ital minden időben a n. é. közönség becses rendelkezésére áll.

Társas összejövetelek részére kényelmes külön terem.

A n. é. közönség jóindulatu támogatását kérem teljes tisztelettel:

Karres Dániel.

A BRASSÓI LAPOK előfizetési díjai: egy évre 1000 lej, fél évre 520 lej, negyed évre 270 lej, egy hónapra 100 lej.

Bármely felekezet papja, tanítói és tanárai, nemkülönben az állami iskolai tanítók és tanárok is a fenti előfizetési díjaknak csak a felét fizetik. Az előfizetési díj legkönyebben postautalványon küldhető be a kiadónálval címe.

Előfizetőink 25 százalék kedvezményt kapnak minden könyv után, amely a Brassói Lapok könyvosztályának kiadványa. Regisztrációt kívánságára bárkinek portómentesen küldünk.

(*) Astra (Apolló) Mozgó. Kedden, szerdán, csütörtökön: A hotel tolvaja, nagy társadalmi kalandorfilm fut. Ellen Kürthi, Szó reghi Gyula és a csodamajom Tarzánmal a főszerepben. Mindenki lázas érdeklődéssel várja a Napoleon filmkolosszus Spánjeki bemutatóját.

Angol és csef

2715

gyártmány, legjobb minőségű, legjobb szintartó

ülőknek és téli-kabátoknak megfelelő szövetek

Gf. Soci cégnél

Braşov, Kapu-utca 27, kaphatók!

(*) **Házasság.** Szálasy Mariska és Szabó János a hó 20-án, vasárnap tartják esküvőjüket Kászonaltizen. (Minden külön értesítés helyett.)

— A névtelen levelezők ellen. Berlinből írkák, hogy a porosz belügyminisztérium rendeletet küldött a rendőrhatalóságoknak s ebben meghagyta nekik, hogy a névtelen levelekben történő feljelentéseket nagyon gondosan vizsgálják meg. — Azt tapasztaltam — hangzott többek között a rendelet, — hogy a névtelen feljelentésekre igen sok ártatlan embert zaklatnak, rendőrségre citálnak, sőt akárhánszor hosszabb-rövidebb időre fogva tartják őket. Később aztán kitalálunk, hogy a névtelen feljelentő valótlanságot mondott, csak a bosszút akarta kitölteni. Ilyesminnek nem szabad többé előfordulni. A belügyminiszter meghagyta a rendőrségnek, hogy a névtelen feljelentést tegye először a leggondosabb és legrigorózusabb vizsgálat tárgyává s csak ha a rendőri vizsgálat produkál gyanús okokat, csak ebben az esetben lehet a feljelentett egyénnel szemben eljárni.

— **Aladták rendeltetésének a Székely Mikó-kollégium új polgári leányiskolájának internátusát.** Sepsiszentgyörgyről jelentik: E hó 12-én délután a sepsiszentgyörgyi székely Mikó-kollégium előjárósága meleg ünnepség keretében adta át rendeltetésének az újonnan épült polgári leányiskola földszintjét, a leányiskola internátusa részére. Kiss Albert sepsiszentgyörgyi református esperes tartott magasan szárnyaló imát, majd Kónya Kálmán, kollégiumi főgondnok tartotta meg az átadó beszédet. K. Bibó Erzsébet, a polgári iskola igazgatója meghatódtott hangon adott programot az intézet tanulóinak. Jancsó Zsófia, a növendékek nevében tett fogadalmat és mondott köszönetet eddigi munkájáért a tanári karnak és az intézet előjáróságának. Az új épület Kós Károly terve alapján az elmúlt év augusztusában kezdtek építeni. Ma már teljes szépségében áll a város legelőkelőbb helyén és minden szöge, minden téglája a háromszéki református székelység öntudatos áldozatkészségéről tesz tanúságot.

— **Jön a tél, fát lopnak a szegény emberek.** A meteorológiai intézet jelentésénél is biztosabban meg lehet állapítani az időjárás változását egy-egy rövid rendőri hírből. Beköszöntött a hideg és a szegény emberek fát lopnak. Nem ruhát, nem kenyeret, nem ékszert hanem fát. A brassói rendőrség tegnap két szegény embert tartóztatott le, Imecs Györgyöt és Dávid Istvánt, akik az éjszakában fát loptak a nappali melegítésre.

(*) **Változások a csikszederdei erdőfelügyelőségénél.** Bukarestből jelentik: Bartoiu mérnök helyébe, akinek megbízatása lejárt, a csikszederdei erdőigazgatóság fegyelmi tanácsába Teodorescu György mérnök erdőfelügyelőt nevezték ki tegnap 3 évi időtartamra. Belinsky erdőfőmérnök megbízatását 3 évre meghosszabbították.

(*) **Dr. Gergely József** bőrgyógyász-urologus, Targu-Mures Marosvásárhelyt Str. Calarasilor 14. külföldi tanulmányutjáról hazakerkezett.

(*) **Dr. Goldglanz Henrik** fül-orr-és gégegyógyász külföldi tanulmányutjáról hazaérkezett és rendeléseit Nyerges-féle ház Kálvin tér 6. sz. alatt újból megkezdte.

(*) **Az ideális fejmosópor.** Hajápoláshoz és korpa ellen használja dr. Dralle „Kopfrein” nevű ideális fejmosóporát. Mindenütt kapható.

(*) **Dr. Colbazi Emő**, kórházi főorvos, volt egyetemi első tanársegéd. Rendel. bőr, haj és nemibetegeknek Czérna-ucca 7. I. délután 2-4.

IRODALOM, MŰVÉSZET

— **A Filharmonikusok hangversenye.** A brassói filharmonikus társaság nov. 7-én este 9 órakor az Apolló-színház termében Brahms emlékére hangversenyt rendez. A műsor pontjai: Változatok egy Haydn-féle témáról; a nagy III. szimfónia és Brahms-dalok, melyeket Reissenberger Keszling urhölgy énekel. Jegyek a Fielesch-féle könyvkereskedésben és e a pénztárnál kaphatók.

— **Fekete Mihály koncessziót kapott.** Temesvári tudósítónk jelenti: Fekete Mihály szinigazgató koncessziót kapott egy staggione-társaság összeállítására, amellyel irodalmi és színházi estéket tarthat Erdély és a Bánság nagyobb városainban. A koncesszió Brassó, Kolozsvár, Arad, Temesvár, Nagyvárad, Szatmár és Máramaros-sziget városokat nevezi meg. Fekete Mihály már hozzáfogott társulata szervezéséhez.

SPORT

Külföldi eredmények:

Amsterdam:

Hollandia—Svédország 1:0 (0:0).

A hollandoknak az utolsó pillanatban sikerül csak a győztes gólt elérniök.

Prága:

Prága—Bowszka 4:1 (1:1).

A városközi mérkőzés a csehszlovák főváros javára dőlt el, 1:1 félidő utáni 4:1 végeredménnyel.

Bécs:

Admira—Slovan 2:1 (1:1).

Vienna—Austria 3:1 (2:0).

Hakoah—BAC 3:2 (2:1).

Sportclub—Simmering 2:1 (1:1).

Debrecen:

Attila—Boeska 6:1 (2:1).

A vidéki kupában az Attila legyőzte 6:1 (2:1) arányban a Boeska.

(x) **Nagy botrány az európai kupadöntőn.** Bécsből jelentik: A Rapid—Spárta mérkőzés, amely mint tegnap megírjuk, a Rapid 2:1 arányú győzelmével végződött, óriási verekedéssé fajult. A holland bíró gyengén bíraskodott és nem torolta meg a csehek durvaságait. A feldühödött közönség meg akarta lincselni a bírót és kövekkel dobálta a menekülő cseheket. Kadát, a csehek kapitányát egy kő a homlokán súlyosan megsebesítette. A rendőrségnek négyen sikerült a rendet helyreállítani.

(x) **Új futballbíró tanfolyam.** Tekintettel arra, hogy a brassói Bíró Bizottság működő tagjainak száma nagyon redukálódott, bírói tanfolyam útján akarják pótolni a hiányokat s ezért felhívtnak mindazok a volt játékosok és sportbarátok, akik hajlamot éreznek a bíraskodásra, hogy a Bíró Bizottság által rendezendő tanfolyamon és vizsgán résztvegyenek. Jelentkezések folyó hó 30-ig Gross Fr. pénztárnoknál. Kórház-ucca 38. Bíró Bizottság.

Nyílttér

A Minerva Biztosító Rt. Igazgatóságának Cluj — Kolozsvár.

Készséggel ragadom meg az alkalmat arra, hogy önöknek nyilvánosan is hálás köszönetemet fejezzem ki magyarpéterlaki birtokomon folyó évi október hó 5-én támadt nagyobb tüzesetemenél felmerült tűzkárom előzékeny, gyors és teljes megelégedésemre szolgáló likvidálásáért és kifizetéséért.

Petrilaca de mures (Magyarpéterlaka). 1927. november 12.

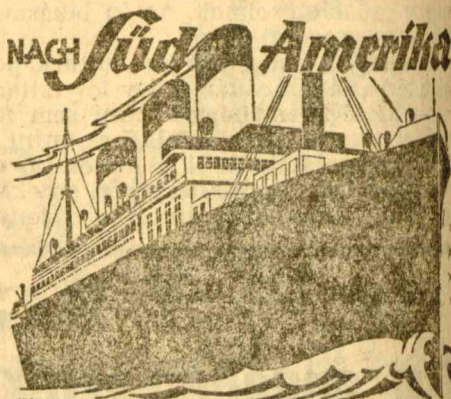
Özv. Körössi Józsefné sk.

A MAI PÉNZPIAC

A világon: Semmi változás.

A helyi piacon: Egy kevésbé magasabb árak. Üzletelenség. Délben: egy olasz lira 8.81 lej, egy dinár 2.87 lej, egy francia frank 6.37 lej, egy osztrák schilling 22.84 lej.

Zöld h. Devizák (zárielben a tegnapi zárlattól való eltérések). Nyitási árfolyamok svájci frankban: száz német márkáé 123.70, egy dollár 5.18 és fél, egy angol font 25.2720 (+0.0008), száz francia frank 20.37, száz olasz lira 28.17 és fél, száz cseh korona 15.37 és fél, száz dinár 9.13, száz lej 231, száz pengő 90.77 és fél, tízezer osztrák korona 0.73 és egyynolcad.

HAMBURG-SÜD
és BALTIC-AMERICA-LINE

A legnagyobb, a legmodernebb és leggyorsabb gőzhajó Dél-Amerikában!

Rendszeres indulások: HAMBURG-ból és DANZIG-ból ARGENTINIA-ba URUGUAY-ba BRAZILIA-ba az EGYESÜLT ALLAMOK-ba és CANADA-ba a „Cap Arcona”, „Cap Polonio”, „Cap Norte”, „Monte Sarmiento”, „Monte Olivia”, „Monte Cervantes”, „Polonio”, „Estornio”, „Lituanía” stb. kényelmes gőzhajókkal.

Hamburg—Brazília 12 nap alatt! Hamburg—Argentína 15 nap alatt!

Menetjegyeket és díjtalan felvilágosítást küld

HAMBURG-SÜD

București, Bulev. D'nicu Goleacu 41 bis (a Gara de Nord kijáratánál)

TIMIȘOARA, I. C. Brătianu No. 6
CERNAUȚI, Regele Ferdinand 27.
CHIȘINĂU, Negustorilor 22.

Lei 280

1927. évi

HÜBNER'S GEOGRAPHISCH-STATISTISCHE TABELLEN

ANDREE'S
GEOGRAPHIE
DES WELTHANDELS

I. Band: Europa Lei 1680—

II. Band: Die aussereuropäischen Länder 1680—

III. Band: 1928. Produktion Weltverkehr und Welthandel

Dr. techn. ALFRED LECHNER

Professor an der Technischen Hochschule in Wien

ENZYKLOPÄDIE DER MECHANIK

352 Seiten mit 318 Figuren, Grossoktav, 1923. Preis gebunden

510 lej.

Utánvételi raktárról szállítja

LEPAGE könyvkereskedés Cluj.

Kérjen részletes szakkönyvjegyzéket

Használja fentrőlünk és szíveizünk

BÖTÖT

A világ
legrégibb márkája!

Képvisező: E. LAX București, Str. Batistei 14

Kérjenek mindenütt
eredeti

W. Wissotzki & Co.

Corabia (vitorláshajó) védjeggyel

orosz teafél

74 sz. csomagolásban

75 sz. 2-4 kgr-os bá-

dogdobozokban.

A világ legjobb teafél!

Romániai vezérképvisező:

ALMOSHINO, București, Passagiul Villicros.

KÖZGAZDASÁG

Ma életbeléptek az új állatexport-taxák

BUKAREST. (A Brassói Lapok munkatársától.) A pénzügyminisztérium ma közölte az összes vámhatóságokkal, hogy a királyi dekretum által megállapított új állatexport-vám-taxák 1927. november 15-i hatállyal életbeléptek.

Ezek a taxák a következők:

Ókrök, tehenek, bivalyok, marhák és bikák darabonként 800 lej.

Disznók darabonként 120 lej.

A taxák lejben fizetendők. A bikákkal kapcsolatban fenntartatik a jelenlegi rezsimnek az az intézkedése, hogy csak két éven felüli és tenyésztésre alkalmas állatokat vihetnek ki, a növendékbikák pedig tiltva vannak.

December 10-én kezdődik az új adókvetés

Máramarosmegye és a móc vidék különleges elbánásban tagnak részesülni

BUKAREST. (A Brassói Lapok munkatársától.) Tegnap délelőttre a pénzügyminisztériumba összehívták az ország összes pénzügyi felügyelőit és vezérfelügyelőit, hogy az új adókvetésekkel kapcsolatban közölje velük az utasításokat. Az értekezleten Bratianu Vintila pénzügyminiszter elnökölt, aki előadta, hogy a jövő évi költségvetés a földadókiből 300 millióval kevesebb bevételt irányoz elő, mint a tavalyi budget. Tehát az adóbehajtásnak alkalmazkodnia kell ehhez az újításhoz, és a behajtásnak is mérsékeltebbnek kell lenni.

Az adókvetés munkálatai során helyre kell hozni azokat a hibákat, melyek az adók 1926 évi automatikus emelkedésének kapcsán keletkeztek és a földbirtok tényleges termőképességét kell számításba venni az ország különböző tartományaiiban. Kijelentette még a pénzügyminiszter, hogy az új adó egyetlen esetben sem lehet ma-

gasabb, mint a múlt évi adó, mely a maximumot képezi.

Különös figyelmet fognak fordítani az adók kvetésénél főképpen Máramaros-megyére és a mocsoklakta területekre, melyeknek produktivitása igen kicsiny. Ezeknek a szegény területeknek a lakossága lényegesen csökkentett adót fog fizetni a következő évben.

Hasonlóképpen a tényleges jövedelmet veszik figyelembe a háztulajdonosoknál is. A jövedelem megállapítása a szerződések alapján történik.

Az adókvetés munkálatai december 10-én kezdődnek és legkésőbb a következő év február 20-án végződnek. A helyi bizottságok működését az ellenőrök és alfelügyelők fogják ellenőrizni.

A pénzügyminisztérium az adókvetés alkalmából kikérte a belügyminisztérium segítségét is, mely az adótörvény értelmében megyei és városi delegátusokat fog az adóbizottságokba küldeni.

A SZAHARA FIA

Afrikai regény

Írta: LOUISE GERARD

Fordította: VÉCSEY LEO

(8)

— Csak egy? Hát akkor az egy nagyon szegény ország lehet, anyám! Hogyan élhet meg egy férfi egyetlen asszonnyal?

Annette szomorúan látta, hogy fia a miazmás, barbár légkörben egyre távolabb és távolabb kerül tőle és nemzetétől. Minden nap úgy érezte Annette, hogy meg kell mondania fiának az igazságot. És minden nap elodázta azt. Mert a fia még gyermek volt, aki mérgében és haragjában biztosan nem tudta volna eltitkolni érzéseit a szultán előtt; abban az esetben pedig nagy baj érhetné a gyermeket.

Meg volt írva, hogy nagyon sok évnek kell elmulnia addig, míg Raoul Le Breton megtudhatja az igazságot származásáról.

Nem sokkal az epizód után a szultán magával vitte a fiút valami zsákmányoló expedícióra. S amíg ők messzi vidékeken vad kalandok után jártak, valami halálos kelti járvány söpört végig El-Ammehe városán, — ami időnként meglátogatta e vidéket és ennek áldozatai között volt Annette Le Breton is.

IV. Fejezet.

Az évek múlásával Casim Ammehe szultán hatalma és gazdagsága egyre növekedett. Most már nagyon keveset törődött Franciaországgal. Az ismeretlen nagyhatalom túlságosan messze volt ahhoz, hogysem neki valami bajt szerezhetne és a valóságban csak egyszer küldött valakit az ő vidékére; azt a végzetes expedíciót, amelyet Le Breton ezredes vezetett.

Felbátorítva a sikertől, a szultán távolabbi vidékekre is kiterjesztette rablóhadjáratait. De ha ő nem is hallott többet Franciaországról, Franciaország hamarosan tudomást szerzett róla panaszok formájában, a pártfogott országok különböző részeiből, más vezérektől, akiknek a területén a szultán portyázni merészkedett. A kormányzás már ismerte a nevet, csak nem tudott több adatot róla.

Egy alkalommal a szultán rabló hordájával együtt messzire elmerészkedett, közel száz mérföldnyire St. Louis-tól. Ott aztán komoly vereséget szenvedtek. Visszahátrált sivatagi várba, azzal az elhatározással, hogy többé nem fog kísérletezni abba az irányba. És ez a vereség idegen fegyverek miatt volt, a melyeket a szultán még eddig soha sem látott. Olyan fegyverek, amelyek nem egy pár lövést adtak, hanem egész sortűz. Vég nélküli, féltelmetes sortűz, amellyel még az ő vad harcosai sem tudtak szembeállni.

Azzal az elhatározott szándékkal tért vissza El-Ammehe-be, hogy meg fog szerezni néhányat azokból a csodálatos fegyverekből.

Természetesen az tárgyaltan dolog volt, hogy megtámadják St. Louis-t, ahonnan most tértek vissza. Ha meg akarják szerezni a fegyvereket, akkor egészen más irányban kell kulatniok azok után.

Leverten a vereségtől, összeráncolt homlokukkal tűnődött a különös fegyverek felett. És gyakran beszélt erről az ifjunak, akit fiának nevezett.

Raoul Le Breton tizenhárom éves volt, amikor a szultán az első vereséget szenvedte a franciáktól. És ő is a szíven viselte a sivatagi királyság jólétét és hírnevét és éppen olyan égető vágyat érzett magában, mint a szultán, hogy megszerezzék a csodálatos új fegyvereket.

Messze dél felé táboroztak az előőrsei egy másik cunónai nagyhatalomnak; éppen csak egy maroknyi csapat fehér ember, amelyek azért küldték, hogy egy talpalatnyi földet szerezzenek abban az országban, amelynek közönyös és szűklátóú kormányzósága hajlandó volt azt kiengedni a kezei közül.

A Cambia-folyó környékén az angolok vetették meg a lábukat. Legháttrább és legelszántabb emberei közé tartozott maroknyi csapatukban Barclay kapitány.

(Folyt. köv.)

Kiadó: a Brassói Lapok könyvnyomdája.

HELSINGBORG
TRETORN

TRETORN
sárcipő és hócipő
tartós elegáns

Gróf Monte Cristo

Dumas világhírű alkotása, a legizgalmasabb regény, az irodalom elismert remekműve

megjelent könyv-alakban

1000 oldalon, 50 kép-pel, tartós felvázson kötésben.

Ára csak 160 -- Lej.
Kapható a

Brassói Lapok
Könyvosztályában

Brassó, Ferdinánd-király
utca 11. Rezső) körút 6. sz.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy szó ára. 6 lei. - Vastagabb betűvel 12 lei. - Állást keresőknek 25% engedmény. - Legkisebb apróhirdetés ára 60 lei. Ugyanazon szöveglí apróhirdetés többszöri feladása esetén minden három fizetett megjelenés után egy ingyen-megjelenést adunk. **Hirdetési díjak előre fizetendők.** - Csak válaszbélyeggel felszerelt kérdézküldésekre válaszolunk.

Minden előfizetőnek, aki az előfizetési díjjal nincsen hátralékban, mindaddig, amíg előfizetése tart, **havonként egy tíz-szavas apróhirdetést teljesen ingyen közlünk** a Brassói Lapokban. Aki valamely hónapban az ingyen hirdetésre szóló jogát nem veszi igénybe, az a következő hónapokban az elmult hónapokra visszamenőleg ezt a jogát már elvesztette. Ezzel szemben azonban joga van minden előfizetőnek későbbi, ezután következő hónapokra szóló jogát előre igénybevenni, még pedig annyi hónapra, ahány hónapra az előfizetési díjat ténylegesen előre befizette.

Vétel — eladás

Eladó I. a foghagyma többlete virágmag jutá-
nyos áron Császár Fe-
rencné Reghin. E 1045

Diét, diételek bármily
tételben legolcsóbban be-
szerezhet Gal Bélánál,
Brassó, Kapu-utca 61.
E 359

Negyes Schutlewortha gőz-
cséplő garnitúra sürgősen
eladó Megtekintető Dar-
vas Mihálynál Csiktusnád
E 1091

Petho Benedek torjai
lakósnál nagy mennyiségű
fajalma eladó. Turia. 8958

Nagy kávépörkölő és kávé-
őrítő használt olcsón eladó
Lopiac 28. trafik. 8960

Eladó keveset használt
Sarlota motor kerekpár.
Pap Lehel, Szt. Gheorghe.
E 1108

Eladó nehéz hatos Mav.
gőz garnitúra Peter Janos
Surcea Haromszek. E 1105

Eladó szalon garnitúra
álló szalon tőkror mosco
szekreney márvánnyal, Ko-
losior-utca 29. Simonnál.
E 1114

Eladó Kut-utcában két-
emeletes modern ház,
melynek netto bérjövö-
delme a vetélár 14 szá-
zaleka. — Ugyanott egy
üzlethelyiség és két szo-
ba kiadó. Erdek ödni Ker-
utca 14. E 1036

Valódi biber-nutria női
bunda eladó jutányosan.
Cim E 1041 szám alatt a
kiadóban.

Gőzpréssel préselt
szépa eladó. Odorneu
Sir. Elisabeta 59. E 1051

E adó szivógazmotor
hajtasra berendezett jó-
karban levő hengerfalom
egy 28-as vasgáttal
együtt. Gater külön is
eladó. Demeter Gáspár,
Ghindari jud. Odorneu
E 1055

Nagyon jó (tölcseres)
gramaton 25 használt le-
mezrel 2100 lejert elado.
Cim E 1062 szám alatt
a kiadóhivatalban.

Mindennemű fűszer
árak továbbá szeszes ita-
lok olcsón beszerezhetők,
tűres lakák kilója Lei 1.20,
a Coop. Militară. Szent-
jános utca 13. Eladás
civilnek is. 8919

Jokarban levő bádagos,
szerelő lakatosgépek és
szerszámok azonnal ela-
dók. Hosszúfalu 1885 sz.
8859

Hálószoba bútor, több
ágy, szekreney, matrác, pár-
na, szalon tükör, egy sü-
lyesztő varrógep és egy
egész új női kabát opo-
sonnal díszítve eladó. —
Erdeklődni Bodega, Fe-
kete utca 8. 8832

Fordson traktor és
csőpögepeket minden
nagyságban keresek meg-
vetelre Eliás Győző Ti-
mişoara III. Emausz-utca
6. 2486

Allást nyerhet

Vuicanizáló (gummi-
javító) segéd azonnali al-
kalmazást nyerhet Kalenda
Janos cégnél Oradea 8962

Galvanizáló üzemvezető
azonnali alkalmazást nyer-
het Kalenda Janos cégnél
Oradea. 8962

Keresünk ügynőket a
papír és írószerszámokból
Cim 8-69 sz. alatt kiadóban

Irodai kisasszonyt kere-
sünk azonnali belépésre
román nyelvismerettel ki-
a gépirásban is jártas.
Kereskedelmi tanfolyam-
mal bírók előnyben. Aján-
latok „Komoly” jelige alatt
a kiadóba. 8968

Brassóba és Erdély vá-
rosaiba keresek ügyes
terfiakat vagy nőket kik-
modern viznyomásműsz-
szírozó készülékeket há-
zaknál árulnának. Jól jö-
vedelmez. Címeket a ki-
adóba „Négyezer lej kau-
ció” jeligére. E 1115

Magyar-román, vagy né-
met-románul tudó prak-
tikánsnót azonnali bele-
pésre keresünk „Gépvá-
sár” Vasut-utca, várm. mel-
lett. 8926

Szobaasszonyt, por-
tást, két szobát kiszolgáló
leányt azonnal alkalmaz
Vasutisálloda Medgyes.
E 1032

Brassóban műkeres-
kedőt keresek műveszi kézi-
munka dolgaim eladására
Cim E 1092 szám alatt a
kiadóban.

Allást keres

Iroda szolgál, vagy más
megfelelő állást keresek.
Csernátfalu Iroda-u. 689.
8961

Német, francia, angol
román nyelvismerettel ne-
velőnek ajánlom. Aján-
latot „nyelvész” jeligére
a kiadóba kerek. 8944

Cipőtolószősz és szűző
állást keres. Erdeklődni
Hosszu-u. 28 E 1084

20 évig volt erdőhivatali
hivatalnok, szerény felté-
telekkel állást keres. Bal-
kányi Mór, Közép-u. 96 a.
E 1112

Lakás

Olcsó és jó házkész-
kapható. Cim E 1109 sz.
alatt a kiadóban.

Kis lakás istállóval
kocsiszinnal stb. a Diák-
utcában kiadó. Bővebbet
8971 sz. alatt a kiadóban.

Autotulajdonosok figyemébe!

Teljesen új autót kap,

ha régi autóját az

„Amerika-System”

magasnyomású amerikai lakkozó-fecskendővel
lakkoztatja.

Időt és pénzt takarít meg.

A munkaidő most 3 nap, míg az autó lakkozása régebben
ecsettel és kézimunkával 4 hétig tartott.

Sárhányókat és karosszériarészeket néhány órán belül
javítunk.

Saját külön autókárptos.

W. Streitferdt & Gusbeth

Brassó, Románteplom-utca 50.

2767

Vegyes

Háztartási tömegcikk
gyártásához társat kere-
sek Pikál Cămpina Colonia
Bucea No. 95/5. E 1107

Autór bevásárlásnál tiszta
nyereség ha megtekint
Földi Sándor butorraktárát
Tg. Săucesc. E 1106

Nőruhák varrását vál-
talom, hívásra házhoz me-
gyek. Ertekezni Rosen-
bergné Malom u6. E 1117

Keresztváron (Teliv)
hol nagy vasuti építkezés
van, a főútcán jó forgalmu
üzlethelyiséget, korlátlan
alkalméréssel, december
elsejével kiadja Málnásy.
E 1116

Biztosítók ellenében
50.000 lej kölcsönt keresek
Cim E 1113 szám alatt a
kiadóban.

Suche mitarbeitenden
Companion für ein gut
eingerichtetes, gut gehen-
des, Fotografisches Atelier
in einer schönen Stadt
Sieberbürgers mit mindes-
tens 100.000 lej Bargeld
zu erfragen bei Brassói
Lapok. E 1063

Szivógáz motorját
alakítsa át fatűzelésre
Friedrich Testvére. Gép-
gyárban Timişoara. 2436

Elveszett egy hét hóna-
pos farkas kutya Lumpi
névre hallgat megtaláló
jutalomban részesül. Cim
E 1111 sz. alatt a kiadóba.

Jó hangu pascinót berbe-
vesz azonnal Józsa Kor-
ház-utca 41. E 1110

Töltőtollak

javítását vállalja

ILLYÉS optikus
Kapu-utca 48.
Töltőtollakhoz
arany töltőhegy ál-
landóan raktáron.

POLOSKA- IRTO SZER

Biztos hatású. Újra-
25 lej és posta. Kapu-
utca 48. Demeter Győző
részében Cluj. Cal. Mojtor 2.

Házasságot

előkelő körökben dísz-
krén közvetít

Bizony Ferenc

házasságközvetítő iro-
dája Timişoara IV Eul.
Berteloth 21

Üzletáthelyezés

most

Kapu-utca 9 szám alatt

(a régi üzlettel szemben)

Novantes de Paris (ezelőtt: Hausenblass).
1928 január 15-ig a bejárat az udvar felől van.
Legolcsóbb árak, 10 százalékos kedvezmény
(Zeiss üvegek és javítások netto árkban!)

Nr. 25.04—1927

Arlejtési hirdetmény

F. é. december hó 16-án délelőtt 9—11 óráig
a városi gazdasági ügyosztálynál (J. Calvin utca 5.
II em. 3 ajtó) írásbeli versenytárgyalás fog tartatni
az 1928. év folyamán a városi előljárási ügyos-
tálynál szükségelt író- és irodaszekők szallita-
sának biztosítása tárgyában.

A lepecsételt, megfelelő bélyeggel és 500 Lei
bánapénzzel ellátott a városi gazdasági hivatal főnök-
nek vagy helyettesének a verseny tárgya és megter-
desével átadandók.

A közelebbi ajánlati és szerződési feltételek
ugyanott a hivatalos órák alatt tekinthetők be,
Braşov, la 9 Novembre 1927.

Primar: Dr. C. Moga m. p. 8955
Secretar General: Socaciu m. p.

Primăria Municipiului Braşov.

No. 25905—1927

Arlejtési hirdetmény

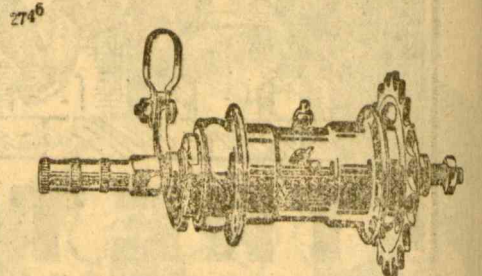
A városi előljárási ügyosztályai részére
az 1928. évre szükségelt könyvkötő munkák biztosítása
céljából f. é. december hó 15-én d. e. 8—10 óráig a
városi gazdasági hivatalban (J. Calvin utca 5. II em.
3 számú ajtó) írásbeli arlejtési tárgyalás fog tartatni.

Az érdekeltek felhívhatnak, miszerint írásbeli,
lepecsételt bélyegezett, a vonatkozó árjegyzékkel
ellátott ajánlataikat, a melyekhez 500 Lei bánapénz
is csatolandó, a városi gazdasági hivatal vezetőjének,
vagy helyettesének a tárgyalás megnyitására nyújt-
sák át.

A közelebbi feltételek ugyanott betekintheők,
Braşov, la 9 Noemvrie 1927.

Primar: Dr. C. Moga m. p. 8955
Secretar General: Socaciu m. p.

Eredeti FICHEL & SACHS Torpedóagyakat és alkatrészeket

kizárólag n a g y b a n adunk
Metalotechnica Arad